Рэгіянальная газета

19 ліпеня 2013 года
№ 29 (951)

http://rh.by

Выходзіць па пятніцах. Выдаецца з красавіка 1995 года. Выдавец ТАА "Рэдакцыя газеты "Рэгіянальная газета".

Алена Мікульчык: "Гатуючы старажытныя стравы, я пачала станавіцца гісторыкам"
20-я старонка

Нарач: купайцеся на абсталяваных пляжах
23-я старонка

навіны рэгіёна

Адбудзецца фестываль традыцыйнай культуры

АШМЯНЫ. Ён пройдзе 24 жніўня ў Гальшанскім замку. Мерапрыемства арганізоўваюць сумесна з Літвой. Пакуль арганізатары трымаюць у сакрэце, як усё адбудзецца. Але фестываль захавае свае традыцыі: паўсюль будзе гучаць старажытная музыка, гледачы змогуць атрымаць майстаркклас па бальных танцах, а майстры-рамеснікі ўпрыгожаць свята сваімі працамі.

У медустановах змяніліся тэлефонныя нумары

МАЛАДЗЕЧНА. Гэта звязана з уводам новай АТС. Ад 11 ліпеня некаторыя нумары тэлефонаў у горадзе змяніліся на новыя. Аб іншых змяненнях інфармацыю можна атрымаць у "Белтэлекаме" па нумары **(80176) 771166.**

Цэнтральная раённая бальніца:	
Прыёмны пакой №1	58-04-41
Прыёмны пакой №2	58-04-16
Хірургічнае аддзяленне №2, ардынатарская	58-04-47
Оталарынгалагічнае аддзяленне, ардынатарская	58-04-49
Аргметададдзел бальніцы	58-04-42
Намеснік галоўнага бухгалтара, разліковая група	58-04-45
Інжынеры	58-04-43
Канцылярыя	58-04-48
Галоўны бухгалтар	58-04-50
Псіханеўралагічны дыспансер:	
Галоўны доктар	50-05-04
Кабінет псіхіятра	58-04-03
Рэгістратура	58-04-05
Дзіцячая стаматалагічная паліклініка:	
Галоўны доктар	58-05-05
Жаночая кансультацыя:	
Кабінет сельскага прыёму, кабінет спецпрыёму	58-04-37
Радзільны дом:	
Загадчык	58-04-39
Радзільны блок	58-04-38
Цэнтр гігіены і эпідэміялогіі:	
Галоўны доктар (прыёмная)	58-04-40
Паліклініка №2:	
Загадчык гаспадаркі	58-04-06

Аддзел інфармацыі.

На 150 метраў дарогі – 193 яміны

Праезд у дварах, уздоўж гімназіі №6 да "Космаса", цалкам разбіты

Фота Настассі РОЎДЫ.

Сярод людзей, якія ходзяць па праездзе ўздоўж гімназіі №6 да "Космаса", шмат нераўнадушных і занепакоеных дрэнным станам гэтых 150 метраў дарогі. Працяг тэмы на 6-й старонцы.

МАЛАДЗЕЧНА. Па гэтай дарозе штодзень праходзяць і праязджаюць сотні людзей: на ровары, з каляскай, з кійком, на машыне ці проста так.

У кожнага свае справы, але ёсць і тая, што аб'ядноўвае ўсіх: акцыя "Зрабіце нам дарогу", якую ладзіла "Рэгіянальная газета", адбылася на гэтым праездзе 12 ліпеня.

Не ўсе пагадзіліся сфатаграфавацца. Адна жанчына сказала: "Я толькі за тое, каб дарогу зрабілі, але баюся, што на другі дзень з працы звольняць!" Аднак абсалютная большасць удзельнічала з вялікай ахвотай.

Ліст у "Камунальнік" з просьбай зрабіць дарогу мы адаслалі ў панядзелак, 15 ліпеня. Туды ўклалі матэрыял мінулага нумара, у якім пісалі пра стан дарогі. Цяпер чакаем адказ.

Рэдакцыя "РГ".

ГЭТА ЦІКАВА!

Узгоркі ў Рэчках

Фота забяспечана Галінай СІНІЦАЙ.

Па легендзе ў гэтай мясцовасці быў замак, у якім жыў злы і жорсткі князь.

ВІЛЕЙКА. Калі выязджаеш з вёскі Рэчкі Вілейскага раёна, бачыш надпіс – Рэчкінскія ўзгоркі.

У рэальным жыцці гэты знак можна проста не заўважыць, не звярнуць увагі на тое, што там напісана. Мяне ж ён прывабіў сваёй легендай, якую калісьці расказаў сябар **Мікалай Шмідт**:

– Даўней у нашай мясцовасці была цікавая легенда пра тое, што тут быў замак, у якім жыў злы і жорсткі князь. Усё жыццё збіраў золата і захоўваў у самай вялікай вежы. Але аднойчы пасля праклёну замак нібы праваліўся пад зямлю, ад яго засталіся толькі высокія горы і пячора – нібы ўваход у замак.

Пасля пачутага засталося шмат пытанняў: дзе тое месца, як выглядае, ці знаходзілі людзі там каштоўнасці, іншыя. Вырашыла дазнацца, дзе тое месца, ці сапраўды ўзгоркі там такія вялікія, горы вялікія, і пабываць там сама.

Гара не давала падняцца наверх

Вяла нас да ўзгоркаў **Галіна Шмідт**, маці майго сябра. Той жа спаслаўся на тое, што ўжо дакладна не памятае, як туды ісці, а калі завядзе, то ніколі не выйдзем.

Спачатку ішлі па звычайным лесе: дрэвы, невялічкая сцежачка, паабапал якой растуць суніцы. Паступова, з цяжкасцю, бо чапляліся за галінкі елак, а пад нагамі было шмат слізкай пасля дажджу лістоты, пачалі падымацца ўгору. І вось нарэшце мы прыйшлі. Перад намі вырасла сапраўдная гара, унутры якой былі невялікія норы, заваленыя камянямі.

Наверсе гары вытыркалі карані дрэў. Але нам трэба было яшчэ падняцца. Мне гэта ўдавалася з цяжкасцю. Увесь час ногі цягнулі ўніз. Таму мой больш спрытны сябар трымаў мяне за руку, дапамагаў. Але і ў яго не абышлося без здарэнняў. Пакуль лез, парваў майку. Усю зваротную дарогу смяяўся з таго, што гэта падарожжа запомніцца яму надоўга.

Сабак нельга было загнаць у норы

Галіна Шмідт тлумачыла, што норы вельмі маленечкія, залезці туды вельмі складана. Раней жа сюды прыязджалі археолагі, гісторыкі, якія імкнуліся праверыць, наколькі яны доўгія. Пускалі ў іх сабак, але некаторыя выходзілі настолькі перапалоханыя, што загнаць іх назад было проста немагчыма. Старыя людзі кажуць, што норы выходзяць ажно ў іншай вёсцы, але праверыць гэта цяжка.

Мяне цікавіла яшчэ і тое, ці знаходзілі людзі калісьці тут залатыя рэчы, каштоўнасці, усё такі ж па легендзе гэта былы княскі палац.

– Раней гаварылі, што знаходзілі, але не ведаю, наколькі гэта праўда, – распавядае Галіна Шмідт. – Памятаю, што наш сусед таксама капаўся ў гэтых месцах, імкнуўся нешта знайсці. Не атрымалася. Прыходзіла моладзь, таксама нешта шукала. Пасля ж паставілі шыльду, што раскопкі забараняюцца. Людзі і адхлынулі. Самі бачыце, як зараслі сцежачкі.

Пра праклящце таксама ўжо ніхто не гаворыць.

Папова гара – месца для мясцовых аматараў экстрыму

Затым паехалі на Папову гару. Знізу яна выглядала як вялікая горка, на якой можна было катацца зімой на санках. Падымаліся – Коля ўспомніў сваё дзяцінства:

– Маленькім хлопчыкам з сябрамі лазілі на гару, каталіся на санках. Страшна было, але ўсё роўна гара да сябе цягнула. Цяпер бачу, як некаторыя шалёныя катаюцца тут на матацыклах. Нехта ж стараецца патрапіць сюды і на машыне. Аднак яна едзе толькі да паловы гары, пасля ж з'язджае ўніз, што ты з ёй ні рабі. На Купалле тут паляць ведзьму. Вось яшчэ захаваліся нядаўнія сляды ад вогнішча.

Галіна Шмідт узгадвала, што калісьці тут хацелі пабудаваць нейкую лыжную базу, аднак…

Я ехала з Рэчак у самым добрым настроі. Думала аб тым, колькі чароўных месцаў у нашай мясцовасці. І наколькі мала мы ведаем пра іх. Абмінаем, праходзім праз гэтыя мясціны, а гэта ж наша гісторыя, спадчына продкаў.

Галіна СІНІЦА.

ПАМЯЦЬ

Памёр Кастусь Харашэвіч

Фота Аляксандра МАНЦЭВІЧА.

МАЛАДЗЕЧНА. 12 ліпеня на 87-м годзе жыцця памёр старэйшы мастак нашага рэгіёна Кастусь Харашэвіч.

Кастусь (Канстанцін) Іванавіч Харашэвіч нарадзіўся 6 ліпеня 1927 года ў вёсцы Літва цяперашняга Маладзечанскага раёна. Сялянскі сын вёскі ў Заходняй Беларусі змалку зведаў нястачу. Але нягоды толькі загартоўвалі ў маленькім Кастусю характар і настойлівасць.

“Калі нікога не было ў хаце, – згадваў пазней у сваіх успамінах мастак, – я даставаў вугалёк з прыпечка і на жоўтых дошках падлогі нешта крамзоліў. Купілі мне аловак. Клаў яго на ноч пад падушку, каб не згубіўся. Але асабліва маляваць не было на чым. Жыццё заходнебеларускіх грамадзян было незайздроснае...”

Не атрымаўшы да вайны якой-кольвек спецыяльнай адукацыі, Кастусь, ужо пасля верасня 1939 года, самастойна стараўся авалодаць сакрэтамі жывапісу. Але гэта былі толькі першыя спробы таленавітага юнака.

Сапраўдным мастаком ён становіцца ў 1960-я, пасля заканчэння ў 1958 годзе Мінскага мастацкага вучылішча. Харашэвіч раскрываецца як самабытны пейзажыст. Паступова ў цэнтр яго творчасці перамяшчаецца беларуская гісторыя. Ён працуе над партрэтамі герояў беларускай гісторыі: Кастуся Каліноўскага, Янкі Купалы, Францішка Багушэвіча, Вацлава Ластоўскага, Барыса Кіта...

Тое, што Кастусь Харашэвіч быў вучнем вядомага сёння на ўвесь свет навукоўца-астранаўта Барыса Кіта, вучыўся падчас нямецкай акупацыі ў гандлёвай школе ў Маладзечне, быў удзельнікам Саюза Беларускай моладзі, пазней, ужо сталаму мастаку, не маглі дараваць савецкія ўлады.

Не набыўшы сталічнага лоску, застаючыся мастаком правінцыі, не атрымаўшы ганаровых званняў, ён тым не менш стаў постаццю ў беларускім выяўленчым мастацтве.

Адносячы палатно Кастуся Харашэвіча “Пасля навальніцы”, напісанае ў 1984 годзе, да прыналежных 100 твораў, трэба разумець, лепшых твораў беларускага мастацтва, крытык Сяргей Харэўскі кажа пра яго: “Не зважаючы на невялікі памер гэтага палатна Харашэвіча, гэта манументальная рэч. Гэткі эфект дасягнуты маніпуляцыяй з прапорцыямі неба й зямлі. Неба заўсёды большае.... А таксама пералікам рознапамерных аб'ектаў: дрэвы, дамы, шпіц званіцы, высачэзная й танюткая антэна. Яны знітоўваюць па вертыкалі неба й зямлю, на якой самы маленькі аб'ект – людзі...”

Кастусь Харашэвіч разам з Ядвігай Раздзялоўскай сталі ля вытокаў маладзечанскай мастацкай школы, прадстаўнікі якой сёння далёка вядомыя за межамі нашай радзімы.

Акрамя мастацкага таленту, у Кастуся Іванавіча было развітае тонкае пачуццё справядлівасці і праўды. Менавіта таму ён у свой час прыйшоў у “Рэгіянальную газету” з публіцыстычнымі нататкамі аб нашым жыцці, месцы чалавека ў гісторыі і грамадстве. Яму балела сэрца за беларускасць і лёс беларушчыны, за тое, што траціцца сувязь часоў і пакаленняў.

У сваім інтэрв'ю год таму Канстанцін Іванавіч сказаў: “Зразумейце, я такі! Таму малюю чорным”.

Чорныя фарбы, якія пераважалі ў палітры мастака Харашэвіча, не забілі ў ім светлага чалавека, якім ён заставаўся да канца сваіх дзён.

Рэдакцыя “Рэгіянальнай газеты” выказвае самыя шчырыя спачуванні ўдаве нябожчыка Надзеі Рыгораўне, сябрам і блізкім мастака.

Рэдакцыя.

ПЛЕНЭРЫ

Кітаянка стварае скульптуру для Мядзела

МЯДЗЕЛ. У райцэнтры цяпер праходзіць пленэр разьбяроў. Сюды прыехалі студэнты кафедры скульптуры Беларускай дзяржаўнай акадэміі мастацтваў.

Іх кіраўнік – **Аляксандр Фінскі**.

У пленэры ўдзельнічаюць восем студэнтаў. Сярод іх і кітаянка **Шунін Чэн**. Яна працуе над творам, у цэнтры якога – вобраз дзіцяці.

– А хлопчык у вас будзе падобны да беларускага ці кітайскага? – пытаюся.

– Пастараюся зрабіць еўрапейскага выгляду, – усміхаецца Шунін.

– А як узнікла ідэя такога твора: раней прыдумалі ці тут з'явілася?

– Тут ідэя прыйшла.

– Раней ці чулі пра Мядзел, Нарач?

– Чула, што Нарач – самае вялікае возера ў Беларусі, але раней не была. А цяпер пабачыла, што ў Мядзеле так спакойна.

Студэнты ствараюць самыя разнастайныя скульптуры – на дзіцячую тэматыку, абстрактныя і, вядома, па матывах нарачанскіх паданняў. Маладыя скульптары мяркуюць прабыць ў Мядзеле да канца ліпеня. А вынікам іх працы стануць сем драўляных скульптур, якія ўпрыгожаць горад.

Алесь ВЫСОЦКІ.

Фота Алеся ВЫСОЦКАГА.

За работай Шунін Чэн.

ТРАНСПАРТ

З’явяцца аўтобусы без кандуктараў

Архіў "РГ".

Хутка білеты можна будзе набываць не толькі ў кандуктараў!

МАЛАДЗЕЧНА. “Аплачвайце праезд!” – ходзіць па аўтобусе з бадзёрым заклікам кандуктарка.

Прадала некалькі білетаў, праверыла праязныя дакументы і прысела на сваё месца. І толькі хацела заплюшчыць вочы – зноў нехта падыходзіць, каб купіць білеціk. Я пытаюся: “Скажыце, а праўда, што ў аўтобусах хутка з’явяцца кампосцеры?”

– Так! Іх ужо, магчыма, закупілі, – кажа кандуктарка. – Таму нам, кандуктарам, будзе трохі прасцей працаваць.

“Ніхто не хоча ісці ў кандуктары”

Працоўны дзень кандуктара пачынаецца ў пяць-шэсць раніцы. Каб атрымаць патрэбныя паперы, трэба прыехаць у аўтапарк яшчэ раней.

– Працую я ў сярэднім ад сямі да дванаццаці гадзін ночы, – працягвае кандуктарка. – Устаю а трэцяй ці а палове чацвертай ночы. Збіраюся на працу і да поўначы катаюся ў аўтобусе. Працаваць даводзіцца і ў мароз, і ў спякоту. Пасажыры – самыя розныя. Некаторыя зрываюць свой дрэнны настрой на мне, нават не заўважаючы гэтага. Іншы раз даводзіцца мець справу з падвыпіўшымі пасажырамі, з хуліганамі.

Працуюць кандуктары пазменна. Некаторыя, каб зарабіць больш, бяруцца працаваць ў дзве змены.

Заробак складаецца з гарантаванага акладу плюс працэнт, які залежыць ад прывезенай выручкі. Таму існуе канкурэнцыя за прыбытковыя маршруты.

Кампосцеры аблегчаць жыццё кандуктарам

– Мы плануем усталяваць кампосцеры, – кажа дырэктар Маладзечанскага аўтапарка **Яўстафій Каравай**. – Магчыма, яны з’явяцца ў аўтобусах першага жніўня. А магчыма, і раней, калі нам надрукуюць білеты.

Закупка і ўсталяванне кампосцераў звязаныя з тым, што кандуктараў у горадзе не хапае, каб забяспечыць імі кожны аўтобус. Асабліва летам, бо шмат хто сыходзіць у адпачынак. Аб’ём працы вельмі вялікі, а дадатковых кандуктараў аўтапарк набраць не можа.

– Але ўсталяванне кампосцераў не азначае, што ў аўтобусах знікнуць кандуктары, яны будуць працаваць ў тым самым рэжыме, – кажа спадар Яўстафій. – Проста ў некаторых аўтобусах кандуктараў не будзе.

Цяпер прымаецца рашэнне аб тым, каб напалову скінуць продаж білетаў з кандуктараў. Іх можна будзе купіць ў кіёсках на прыпынках.

Да таго ж, білеты можна будзе набыць і ў кіроўцы, але ён будзе прадаваць іх не па адным, а адразу па пяць. Пасажырам самім прыйдзецца групавацца.

Вольга ЮРКЕВІЧ.

СЛУЖБА

Увага: газаправоды!

МАЛАДЗЕЧНА. Апошнім часам пачасціліся выпадкі пашкоджання падземных газаправодаў падчас будаўнічых і земляных работ.

З-за гэтага спажыўцоў адключаюць ад газазабеспячэння, наносіцца матэрыяльная шкода, ствараецца аварыйная абстаноўка, узнікае пагроза здароўю і жыццю людзей.

Так, падчас земляных работ па замене ўчастка цеплавых сетак у вёсцы Сенніца Мінскага раёна каўшом экскаватара пашкодзілі размеркавальны газаправод сярэдняга ціску Ø108 мм. Земляныя работы праводзіліся без выкліку прадстаўніка газазабеспячэнскай арганізацыі. Распрацоўка грунту на адлегласці менш за 2 метры ад газаправода рабілася з дапамогай землярыйнай тэхнікі. На час правядзення рамонтнааднаўленчых работ адключылі ад газазабеспячэння 77 індывідуальных жылых дамоў, два шматпавярховыя дамы і чатыры прамысловыя прадпрыемствы. Матэрыяльныя страты склалі амаль 47 мільёнаў рублёў.

Згодна з палажэннем “Аб парадку ўстанаўлення ахоўных зон аб’ектаў газаразмеркавальнай сістэмы, памерах і рэжыме іх выкарыстання”, звяртаем увагу ўсіх арганізацый і грамадзян, якія праводзяць земляныя работы паблізу ахоўных зон падземных газаправодаў, што яны абавязаны да пачатку выканання работ ўзгадніць у міжраённым вытворчым упраўленні “Маладзечнаміжрайгаз” умовы і парадак бяспечнага правядзення такіх работ і прыняць адпаведныя меры, якія забяспечваюць захаванасць газаправодаў.

Земляныя работы ў ахоўнай зоне газаправодаў павінны праводзіцца толькі пасля атрымання адпаведнага дазволу ў МВУ “Маладзечнаміжрайгаз”. Да дазволу павінен быць прыкладзены план (схема) з указаннем размяшчэння і глыбіні закладання газаправода.

Пры гэтым выканаўца работ павінен забяспечыць нагляд за захаванасцю газаправодаў на ўвесь час працы. Перад пачаткам раскопак для ўдакладнення размяшчэння газаправодаў і глыбіні іх залягання рабочы павінен зрабіць шурфаванне (кантрольнае ўскрыццё) газаправоду пад наглядам прадстаўніка МВУ “Маладзечнаміжрайгаз”.

Пры парушэнні правілаў аховы газаправодаў і пашкоджанні газаправодаў, работы, што выконваюцца арганізацыямі, прыпыняюцца. Уся адказнасць ускладаецца на арганізацыю і яе кіраўніка і цягне накладанне штрафу на юрыдычную асобу. Яго выплата не вызваляе вінаватых ад пакрыцця матэрыяльнай шкоды ва ўстаноўленым заканадаўствам парадку.

МВУ “Маладзечнаміжрайгаз”.

Курсы валют НБ РБ	11.07	18.07
	руб.	руб.
Долар ЗША	8 880,00	**8 860,00**
Еўра	11 370,00	**11 630,00**
Злоты	2 635,80	**2 733,68**
Літ	3 297,32	**3 374,15**
Расійскі рубель	270,00	**273,00**
Грыўня	1 088,90	**1 088,45**
Курсы ў “Банку БелВЭБ” у Маладзечне		
Долар ЗША	8890/8990	**8880/9040**
Еўра	11420 /11600	**11630/11860**

Цэны на рынку (Маладзечна)

ПРАДУКТЫ	10.07	17.07
	Цана руб.	
Кілбаса с/вэндж., 1 кг	188100	**118300**
Сасіскі, 1 кг	45050	**45400**
Свініна, лапатка, 1кг	48500	**58000**
Ялавічына, кумпяк, 1 кг	83000	**85000**
Кураня-бройлер, 1 кг	26200	**26000**
Шашлык, паўфабрыкат, 1 кг	57300	**54200**
Мінтай свежамарожаны, 1 кг	23500	**23500**
Селядзец, 1 кг	28800	**28800**
Скумбрыя х/в, 1 кг	85000	**85000**
Рыс, 0,9 кг	9900	**10100**
Грэчка, 0,9 кг	9800	**9900**
Яйкі курыныя, 1 дзес.	8900	**8900**
Алей	15300	**16300**
Маянэз, 200 г	4850	**5200**
Соус “Мінскі”, 0,5 л	7800	**7800**
Кава “Nescafe”, 100 г	30000	**30000**
Шпроты, бляшанка 160 г	9600	**9300**
Цыбуля рэпчатая, 1 кг	10000	**10000**
Капуста, 1 кг	5500	**6000**
Морква, 1 кг	15000	**13000**
Буракі, 1 кг	5000	**7000**
Лімоны, 1 кг	21000	**20000**
Апельсіны, 1 кг	16000	**13000**
Мандарыны, 1 кг	28000	**31000**
Памідоры, 1 кг	13000	**11000**
Чарэшня, 1 кг	35000	**35000**
Агуркі, 1 кг	5000	**7000**
Перац, 1 кг	14000	**14000**
Вінаград, 1 кг	23000	**28000**
Бананы, 1 кг	11500	**12500**
Яблыкі, 1 кг	10000	**7000**
Грушы, 1 кг	20000	**22000**
СЯЛЯНСКІЯ ПРАДУКТЫ		
Малако, 1,5 л	12000	**12000**
Масла, 1 кг	60000	**60000**
Тварог, 1 кг	35000	**35000**
Яйкі курыныя, 1 дзес.	15000	**15000**
Сала, 1 кг	50000	**52000**
Бульба маладая, 1 кг	6000	**8000**
Мёд, 1 кг	50000	**50000**

ПРАКУРАТУРА, СУД

Ударыў нажом сына і спакойна заснуў

Адносіны паміж бацькам і сынам былі дрэнныя.

МАЛАДЗЕЧНА. Пасварыўся з жонкай, ударыў нажом сына, пасля лёг спаць.

Сёлета 16 лютага ў вёсцы Рачкава пасля застолля мужчына пачаў сварыцца са сваёй жонкай. За яе заступіўся сын. Адносіны паміж бацькам і сынам былі дрэнныя. П'яны бацька ударыў яго нажом у правы бок.

На судзе мужчына цалкам прызнаў сваю віну. Але ён не памятае, як ударыў сына.

Узгадвае толькі тое, што пасля падняўся з ложка і ўбачыў чырвоную пляму на яго кашулі. Але пайшоў спаць, не звярнуўшы на гэта ўвагу. Хаця сын і імкнуўся нешта сказаць.

Прыезду "хуткай дапамогі" мужчына таксама не памятае.

Яго жонка кажа, што не бачыла самога ўдару, бо ўсё адбывалася вельмі хутка. Пасля заўважыла, што сын трымаецца за бок.

Разбудзіла другога сына, які таксама быў п'яны. Ён і выклікаў "хуткую дапамогу".

Суд прызнаў Анатоля вінаватым і прыгаварыў да чатырох гадоў абмежавання свабоды без накіравання ў выпраўленчую ўстанову адкрытага тыпу.

Яго будуць таксама прымусова лячыць ад алкагалізму.

У сына прэтэнзій да бацькі няма, яны памірыліся.

Іван НЕЎМЯРЖЫЦКІ, старшы памочнік пракурора Маладзечанскага раёна.

Забралі ў хлопцаў "Колу", а пасля яшчэ і пабілі

МАЛАДЗЕЧНА. Сёлета 18 сакавіка каля 21.00 два п'яныя маладзёны каля аўтобуснага прыпынку "Тройка" вырашылі паказаць сваю перавагу і фізічную сілу.

Для гэтага спынілі двух хлопцаў, што ішлі непадалёк, і забралі "Кока-Колу". Калі адзін з іх папрасіў яе вярнуць, хуліганы вылілі напой на зямлю і пачалі біць маладога чалавека.

У выніку хлопец атрымаў закрыты пералом носа, крывападцёкі і драпіны. Потым злодзеі збілі і другога хлопца.

На судзе Мікалай і Аляксандр сцвярджалі, што беспадстаўна і наўмысна збілі сустрэчных, бо былі п'яныя.

Суд прызнаў іх вінаватымі ў наўмысных дзеяннях, якія груба парушаюць грамадскі парадак.

Цяпер, калі маладыя людзі ўчыняць яшчэ якое-небудзь злादзейства, то правядуць за кратамі год.

Хлопцы атрымалі адтэрміноўку на год і шэсць месяцаў. Калі ў гэты час у іх будуць прыкладныя паводзіны, то за кратамі яны не апынуцца.

Перыядычна маладзёны павінны з'яўляцца для рэгістрацыі ў Маладзечанскі РАУС.

З іх узялі падпіску аб нявыездзе.

Іван НЕЎМЯРЖЫЦКІ, старшы памочнік пракурора Маладзечанскага раёна.

ПАРАДЫ

Грыбнікі і ягаднікі, не грэбуйце правіламі бяспекі

Парадаў і рэкамендацый для паходаў у лес напісана шмат, толькі вось выконваюцца яны не заўсёды.

Многія, упэўнена разлічваючы на свае сілы, не бяруць з сабой ні цёплых рэчаў, ні ежы, ні запалак, ні компаса. Не паведамляюць родным і блізкім, куды пайшлі і калі плануюць вярнуцца.

Міністэрства ўнутраных спраў заклікае выконваць меры бяспекі пры паходах у лес.

Перад тым як адпраўіцца ў грыбы або ягады, трэба ўлічыць ўмовы надвор'я і цвяроза ацаніць свае сілы і стан здароўя – часта грамадзяне сталага веку становяцца закладнікамі ўласнай самаўпэўненасці, асабліва падчас спёкі.

Пры паходзе ў лес трэба абавязкова папярэдзіць сваякоў пра свае планы і загадзя выбраць месца для збору. Пасля гэтага ні ў якім выпадку нельга змяняць маршрут.

Зберагчы нервы родным і блізкім, а таксама захаваць здароўе дапаможа мабільны тэлефон.

Настойліва раім перад паходам у лес у грыбы або ягады пакласці грошы на сотавы тэлефон, а таксама праверыць зарад батарэі.

І яшчэ адна рэч: здараецца, паходы ў грыбы і ягады заканчваюцца смерцю. Таму заклікаем не заставацца абыякавым да бяды сваякоў зніклых.

Калі вы знайшлі чалавечыя парэшткі ці прадметы, якія сведчаць аб магчымым знаходжанні ў вашай мясцовасці зніклых (адзенне, абутак, вёдры, кошыкі, ровары і т.п.), неадкладна паведамляйце пра гэта ў міліцыю па тэлефоне **102**.

Аддзел інфармацыі.

СЛУЖБА 101

Ратуючыся ад пажару, павіс за акном 3 паверха

МАЛАДЗЕЧНА. Пажар адбыўся 13 ліпеня па вуліцы Багдана Хмяльніцкага каля 8.20.

Калі на месца здарэння прыехалі выратавальнікі, з акна трэцяга паверха шматпавярхоўкі ішоў дым.

У кватэры, дзе пачаўся пажар, былі два мужчыны: 40-гадовы гаспадар і 26-гадовы калега.

Яны на кухні пералівалі растваральнік, які і стаў прычынай пажару. Гаспадар трапіў у рэанімацыю з 30% апёкаў цела 1, 2 і 3 ступеняў.

У яго калегі апёкі кісцяў і пералом вялікага пальца на назе. Яго ён атрымаў, калі, ратуючыся ад пажару, павіс за акном, трымаючыся за падаконнік, але не ўтрымаўся і зваліўся.

Выйсці з кватэры мужчыны не маглі, бо агонь перакінуўся на кухонныя дзверы.

Пра выпадак расказала старшы інспектар групы прапаганды і навучання Маладзечанскага гаррайаддзела па надзвычайных сітуацыях **Марына Ермакова**.

Настасся РОЎДА.

ВЫПАДКІ

Супрацоўнік СТА угнаў машыну

МАЛАДЗЕЧНА. 11 ліпеня на адной з маладзечанскіх станцый тэхнічнага абслугоўвання ўгналі аўтамабіль.

Маладзён прыгнаў машыну "Мерседэс-180" на станцыю тэхнічнага абслугоўвання на рамонт. Аддаў работнікам неабходныя дакументы і ключы. Яму паабяцалі, што машыну зробяць праз два тыдні.

У той самы дзень ён паехаў у горад і ўбачыў свой аўтамабіль.

Падышоў бліжэй, а там супрацоўнік СТА.

Як аказалася, гэтага мужчыну ўзялі на працу з выпрабавальным тэрмінам. Ён вырашыў пакатацца.

Мужчына ўжо быў асуджаны за крадзеж, разбой і хуліганства.

Цяпер у чарговы раз узбудзілі крымінальную справу.

Вольга ЮРКЕВІЧ.

Загінуў пад электрычкай

МАЛАДЗЕЧНА. Здарэнне адбылося 11 ліпеня паблізу прыпынку "Фестывальны" .

А 12 гадзіне ночы да прыпынку пад'язджала электрычка з Мінска. Малады чалавек сядзеў паміж пуцямі.

– Машыніст падаў папераджальны сігнал, але мужчына не зварухнуўся з месца, – кажа старшы інспектар службы групы аховы правапарадку і прафілактыкі Маладзечанскага аддзела ўнутраных спраў на транспарце **Таццяна Субач**.

Машыніст уключыў экстраннае тармажэнне, але чалавека зачапіла. Ён загінуў на месцы.

Вольга ЮРКЕВІЧ.

Папраўка

У папярэднім нумары ў матэрыяле "Вырошчваў каноплі ў шафе сваёй бабулі" дапушчаная недакладнасць.

Абвінавачаны пасля дачы паказанняў, ужо ў судзе, адмовіўся ад іх, сказаўшы, што на той момант быў пад дзеяннем наркотыкаў. Аднак экспертыза паказала, што наркотыкі ён у той час не ўжываў.

Суд асудзіў маладзёна і прызначыў пакаранне: восем гадоў зняволення ў выпраўленчай калоніі ўзмоцненага рэжыму з канфіскацыяй маёмасці.

Сёлета 31 мая судовая калегія разгледзела на адкрытым пасяджэнні справу па пратэсце пракурора Вілейскага раёна і скаргі Максіма Б. Суд улічыў усе моманты справы і змяніў прыгавор.

У дадатак да пазбаўлення свабоды і канфіскацыі маёмасці, суд прызначыў дадатковае пакаранне: прымусовае лячэнне ад наркаманіі.

Рэдакцыя просіць прабачэння ў чытачоў.

ГІСТОРЫЯ

Валанцёры даследавалі мядзельскі замак

МЯДЗЕЛ. Багата керамікі і кафлі 16 стагоддзя знайшлі на паўвостраве Замак у Мядзеле падчас раскопак, якія праходзілі ў першыя два тыдні ліпеня. Адбываліся яны на месцы, дзе з 15 па пачатак 18 стагоддзя ўзвышаўся магутны замак.

– Раней раскопкі на замку праводзіліся ў 70-80 гады мінулага стагоддзя, кіраваў імі **Міхась Ткачоў**, – патлумачыў кандыдат гістарычных навук **Мікалай Плавінскі**. – Аднак інфармацыі пра замак ёсць мала. І самае галоўнае, што няшмат захавалася дакументацыі аб старых раскопках. Міхась Ткачоў раптоўна памёр. У яго публікацыях – зусім невялікія звесткі пра гэты замак, а матэрыялы з найбольшых раскопак, дзе вежу капаў, засталіся неапублікаванымі. І для мажлівых будучых рэстаўрацыйных работ гэтага недастаткова. Таксама бракуе пісьмовых звестак і выяў замка. Ідэя правесці тут раскопкі – вашага земляка, археолага **Міхася Чарняўскага**. Ён прапанаваў праводзіць сумесныя раскопкі, я сам не наважыўся б пачаць гэтую працу. На жаль, Міхася Міхайлавіча сёлета не стала, так што давялося самому ўсё рабіць. Гэта значна ўскладніла працу, ён адзіны памятаў, які даследаванні тут праводзіліся…

Пачаліся раскопкі па замове Мядзельскага райвыканкама, і мясцовыя ўлада актыўна дапамагала ў іх правядзенні, падкрэсліў Мікалай Плавінскі.

Працавалі на раскопках валанцёры: як студэнты, так і тыя, хто працуе – бралі на гэты час адпачынак. У сярэднім чалавек дзесяць тут штодня стараліся.

– Адмыслова шмат народу не збіраў па той прычыне, што сёлета правялі толькі разведачныя раскопкі, – расказаў Мікалай Плавінскі. – Па-першае, каб вызначыць магутнасць культурнага пласта і насычанасць яго знаходкамі. Па-другое, знялі план помніка – бо гэтага ніколі не рабілі. Яшчэ адна з мэтаў даследаванняў – вызначыць, ці былі ў гэтым замку мураваныя сцены. Дакладна вядома, што была мураваная вежа. Але ці былі па ўсім перыметры мураваныя сцены – гэта застаецца пытаннем.

Падчас раскопак знайшлі рэшткі нейкага жытла – драўлянай пабудовы з кафлянай печчу. Тут патрапілася шмат керамікі і гаршковай кафлі. Усё гэта датуецца першай паловай 16 стагоддзя.

– А ці цікавіліся паданнямі пра замак? – спытаў у Мікалая Плавінскага. – Расказваюць пра ход ад замка да касцёла пад возерам і пра іншае...

– З паданнямі праблематычна: знайсці аўтэнтычныя цяжка, легендаў шмат прыдуманых.

Па выніках раскопак пабагацее на экспанаты Мядзельскі музей народнай славы: знаходкі перададуць туды.

Алесь ВЫСОЦКІ.

Фота Алеся ВЫСОЦКАГА.

Мікалай Плавінскі дэманструе фрагмент гаршковай кафлі першай паловы 16 стагоддзя, які знайшлі падчас раскопак.

СВЯТЫ

Да “Дажынак” бібліятэка імя Багушэвіча ўжо адкрыла адну залу

АШМЯНЫ. Абласныя “Дажынкі” Гродзеншчыны сёлета пройдуць у Ашмянах. Пакуль дакладную дату мерапрыемства не назвалі. Але горад актыўна рыхтуецца да сустрэчы гасцей.

Як паведаміў **Віталь Сухадольскі**, намеснік дырэктара Ашмянскай ЖКГ, добраўпарадкаванне праходзіць на цэнтральных вуліцах: Пралетарскай, Чырвонаармейскай, Кааператыўнай, Усходняй, праездзе ад Школьнай да Будаўнічай, Камуністычнай. Аднак належным чынам прымуць гасцей і іншыя вуліцы горада. Там таксама кладуць асфальт, наносяць новую разметку. Акрамя дарог, прыбіраюць і дамы, фарбуюць іх.

Ужо зрабілі плошчу горада: паклалі каляровую плітку, зрабілі прыгожыя клумбы, замянілі ліхтары.

Вуліцы абсталёўваюць сметніцамі для раздзельнага збору смецця, якое пасля становіцца другасной сыравінай. Яны пакуль ёсць не на ўсіх вуліцах, але кіраўніцтва раёна імкнецца да гэтага.

Жыхары Ашмянаў таксама рыхтуюцца да свята. Ля пад’ездаў і ў дворыках садзяць кветкі, робяць арыгінальныя клумбы.

Галіна Балінская, начальнік аддзела ідэалагічнай работы, культуры і па справах моладзі Ашмянскага райвыканкама, паведаміла, што да “Дажынак” рамантуецца музычная школа, абнаўляецца экспазіцыя краязнаўчага музея. Ідзе рэканструкцыя раённага Дома культуры, фарбуюць фасад кінатэатра.

– Сказаць, якія мерапрыемствы адбудуцца на “Дажынках”, я не магу. Ідэй многа, але трэба выбраць самую лепшую, маляўнічую, цікавую. Няхай гэта застанецца пакуль таямніцай. Прыязджайце на наша свята, і вы ўбачыце, якім чынам ўвасобіліся ў жыццё ўсе нашы задумы, наколькі папрыгажэў горад.

Дырэктар краязнаўчага музея імя Францішка Багушэвіча **Настасся Навіцкая** расказала, што ўжо адкрылі адну залу “Ашмяны ад старажытнасці да дваццатага стагоддзя”. Яшчэ дзве залы чакаюць свайго адкрыцця. 23 жніўня адбудзецца прэзентацыя кнігі паэтаў ашмянскага і віленскага краю.

Галіна СІНІЦА.

ЁСЦЬ ПРАБЛЕМА!

На 150 метраў дарогі – 193 яміны

Праезд у дварах, уздоўж гімназіі №6 да "Космаса", цалкам разбіты. "РГ" зладзіла акцыю

Аплата газу

Кошт энерганосьбітаў даўно выйшаў за рамкі эканамічных катэгорый і стаў фактарам, які вызначае ўсе сферы сучаснага жыцця.

Аплата за цяпло стала займаць істотную долю ў бюджэце – ці то сямейным, ці то ў бюджэце прадпрыемства. Многія ўладальнікі газіфікаваных домаўладанняў адчулі на ўласным кашальку, наколькі важна падысці сур'ёзна да пытання эканоміі спажываемага газу. У выніку аналізу спажывання насельніцтвам прыроднага газу па Маладзечанскім раёне ў студзені-чэрвені 2013 г. колькасць абанентаў, якія аплачваюць прыродны газ у адпаведнасці з пастановай Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 23.01.2013 г. №52, складае:

– па другой цэнавай катэгорыі (з каэфіцыентам 1,3) – 322 абаненты

– па трэцяй цэнавай катэгорыі (поўнае пакрыццё затрат) – 10 абанентаў. З гэтай колькасці абанентаў (332) толькі 115 спажыўцоў маюць плошчу, што ацяпляецца, больш за 200 кв.м

Па выніках аналізу відаць, што на спажыванне газу ўплывае не толькі памер плошчы, што ацяпляецца, але і адсутнасць эканоміі з боку абанентаў. Трэба памятаць, што калі газ выкарыстоўваецца для ацяплення жылога дома, то **неабходна выконваць простыя парады па эканоміі цяпла:**

1. Задзелка шчылін у аконных рамах і дзвярных праёмах
2. Устаноўка новых пластыкавых або драўляных вокнаў з мнагакамернымі шклопакетамі
3. Падбор аптымальнай магутнасці газавага катла і помпы
4. Уцяпленне памяшканняў, аптымальны падбор эфектыўных радыятараў ацяплення ў памяшканнях, дзе выкарыстоўваецца абагрэў газавым катлом
5. Выкарыстанне на газавых плітах посуду з шырокім плоскім дном, шчыльнай накрыўкай, пажадана празрыстай, падаграванне ў чайніку толькі неабходнай колькасці вады; сачыце за тым, каб полымя трапляла ў цэнтр дна каструлі або патэльні
6. Пераход, па магчымасці, на максімальна шырокае карыстанне іншымі крыніцамі цяпла.

Паважаныя абаненты МВУ «Маладзечнаміжрайгаз»!

Нагадваем, што аплата кошту выкарыстанага Спажыўцом газу павінна здзяйсняцца **не пазней за 25 чысло месяца**, наступнага за разліковым. Інфармацыя аб зарэгістраваных паказаннях газавых лічыльнікаў 8-га чысла месяца, наступнага за разліковым, разам з базай дадзеных аб запазычанасці за выкарыстаны газ, прадастаўляецца упраўленнем «Маладзечнаміжрайгаз» у аддзяленні банкаў і РУП «Белпошта», у якіх фарміруецца база для прыёму ўсіх камунальных плацяжоў ад насельніцтва. Аплачваць выкарыстаны газ вы можаце ў любой установе банка ці пошты, праз інтэрнэт-банкінг з дапамогай сістэмы АРІП (Адзіная Разліковая Інфармацыйная Прастора).

Пры звароце да аператара, які прымае плацеж, вам неабходна паведаміць нумар асабовага рахунка, паказанні лічыльніка, знятыя ў апошні дзень разліковага месяца. Аператар вылічыць суму, якую трэба заплаціць.

Спадзяёмся на ўзаепаразуменне і своечасовую аплату спажытага вамі газу.

УП «Мінскаблгаз» Маладзечанскае міжраённае вытворчае ўпраўленне газавай гаспадаркі «Маладзечнаміжрайгаз»
УНП 100008077

ЖЫХАРЫ МІНСКАЙ ВОБЛАСЦІ, АСТРАЎЦА І АСТРАВЕЦКАГА РАЁНА могуць размясціць аб'яву ў "Рэгіянальнай газеце", не выходзячы з дому, набраўшы нумар са стацыянарнага тэлефона. Паслуга платная.

ТРАНСПАРТ

ПРАДАЕЦЦА

- ВАЗ 2105, 1982 г.в., колер чырвоны, 1100 у.а. Т. (8-029) 5693323.
- Вольва 940, 1991 г.в, 2,4ТД, колер бардовы, седан, добры стан, кузаў крэпкі, усе вузлы і агрэгаты працуюць нармальна, цана 3600 у.а. Т. (8-029) 7762833.
- ДЭУ-Маціз, 2007 г.в., добры стан. Т. МТС (8-029) 7645917.*
- МАЗ 53371, 1993 г.в., добры стан, гума 20% зносу, 7900 у.а, магчымы абмен на л/а, м/а. Т. (8-029) 6163674, (8-029) 2661941.
- Мерседэс 124, 1993 г.в., 3,0 дызель, цёмна-сіні, добры стан, $5500. Т. (8-033) 6443955 МТС.
- Міцубісі Спэйс Стар, 1999 г.в., сіні, бензін, зімовая гума, магнітолы, 5600 у.а., торг. Т. (8-029) 3370992, (8-029) 2533787.
- Опель-Астра, 2009 г.в., 1,3Б універсал, чорная, 5150 еўра; Опель-Вектра, 2009 г.в., 1,8Б, седан, серабро, 5700 еўра. Т. (8-029) 6560483.*
- Опель Астра Н, серабр. металік, 1,7 CDTi (хэтчбэк), $9850. Т. (8-044) 7356119.*
- Опель Вектра, 1993 г.в., газ-бензін, 1700 у.а. Т. МТС 7793051.*
- Опель Зафіра, 2002 г.в., 2,0 Д, чорны, 8999 у.а. Т. (8-029) 9820207.
- Опель Кадэт, 1986 г.в., 1,6Д, па запчастках, шэра-зялёны, ёсць усё, акрамя галавы. Т. (8-029) 9837302, (8-033) 3796302.
- Пежо-405, 1,6 мона, цёмна-зялёны металік, л/д, г/у, велюр, добры стан, 3100 у.а., торг, Вілейка. Т. (8-033) 3011041 МТС.*
- Рэно 19, 1993 г.в., 1,8 л бензін, бардовы металік, 2100 у.а., Вілейка. Т. (8-029) 5783352, Аляксей.*
- Рэно Меган, 2004 г.в., аб'ём 1,5 дызель, усе навароты. Т. (8-029) 8593915.*
- Сітраэн Ксантыя, 1993 г.в., 1,8 Б, бардовы, добры стан, 3700 у.а. Т. (8-033) 6659208.*
- Таёта Авенсіс, 2002 г.в., 2,0 TOi, серабрысты металік, універсал, усе опцыі, скура, 8500 у.а. Т. (8-029) 2351473, (8-029) 8704062.
- ФВ Джэта, 2005 г.в., чорны седан, 1,9ТДІ, 77 квт, МКПП, 13000 у.а. Т. (8-029) 6536317.*
- ФВ Пасат 4, 1996 г.в., 1,9 дызель. Т. (8-029) 5828506.
- Форд Арыён, 1986 г.в., 1,6Д, 1200 у.а., шмат з/частак, торг. Т. (8-029) 7755938 МТС, (8-044) 7755938 Вэлком.
- Форд Сіера, 1990 г.в., 1,8 дызель, пр. 64000, Мінск. Т. (8-029) 5583291, Алег.
- Форд Сіера ДВ Донс, 1990 г.в., 2,0 бензін, белы, люк, эл. п.с., літыя дыскі, сполеры, цана 2400 у.а. Т. (8-033) 6616578, Вілейка.
- Форд Ф'южн, 2005 г.в., 1,6ТД. Т. (8-044) 7799653.
- Форд Эскорт універсал, 1996 г.в., 1,6 бензін, 2300 у.а. Т. (8-044) 4976474, Вілейка.
- Хёнда Лантра, 1997 г.в., універсал, бардовы мет., 1,6Б, добры стан, поўны эл/пакет, 3600 у.а. Т. (8-044) 5657107.
- Хундай Лантра, 1996 г.в., 3,5 тыс. у.а., Маладзечна. Т. МТС 3014859.
- Хундай Лантра, 1994 г.в., 1,5 бензін, тэхнічны стан добры, новыя падвескі, рухавік пасля капрамонту, новая летняя гума, праблема па кузаве, 2800 у.а., торг. Т. (8-033) 6733965.
- Веласіпед горны падлеткавы, б/у. Т. (8-029) 3383913, Маладзечна.
- Матацыкл "Усход-3М", 1987 г.в., стан добры + лабавое шкло, багажнік, дугі, шчыткі, 200 у.а. Т. (8-029) 8559449.
- Па запчастках: БМВ 525, 1989 г.в., Е 34 кузаў-1-бензін, БМВ 518, 1985 г.в., БМВ 524, 1987, турбадызель, Форд Сіера, 1985 г.в, універсал, Опель Аксона, 1985 г.в., 1,8 і бензін. Т. (8-029) 9962115 Вэлком, (8-029) 7650682 МТС.
- Па запчастках: ФВ G-4, 2000 г.в., 1,9 ТД, Аўдзі А-6, 2000 г.в., 2,7 БТ, АКПП, ФВ Т5, 2004 г.в., 1,9 ТД, МКПП, "MB Vito", 2006 г.в., 2,2 СДі, МКПП, "Suzuki Grand Vitara", 2000 г.в., 2,5 Б, МКПП, "Таёта Камры", 2003 г.в., 2,4 S, АКПП, "Honda CR-V", 2007 г.в., 2,2 ТД, МКПП, поўны прывад, "Гранд Чарокі", 2000 г.в., 4,7 АКПП, Нісан Х Трэйл, 2008 г.в. ІП Яроўскі В.І. УНП 591801368. Т. (8-029) 2658561, (8-044) 7728292.*
- Запчасткі да а/м ФВ Джэта, 1,6 бензін. Т. (8-029) 6809579.*
- Шыны "Мішлен, 235/55/R18 летнія 6 мм. Т. (8-029) 3528174, (8-01592) 34727.

КУПЛЮ

- А/м у любым тэхнічным стане на хаду, Мінскі р-н. Т. (8-029) 1231245.*
- Аўтамабіль, варыянты. Т. (8-029) 8126193.*
- **А/М У ЛЮБЫМ СТАНЕ. ДОРАГА! Т. (8-044) 7601222.**
- Аўтамабіль, які патрабуе тэрміновага продажу. Т. (8-029) 8126193.*
- Прычэп, б/у, да л/а. Т. (8-029) 5505781 МТС.
- Матацыкл "Мінск". Т. (8-0176) 721723, (8-029) 2523495.

ПАСЛУГІ

- Акажу паслугі па дастаўцы аўто з ЕС. ІП Фалей Д.В. УНП 691288730. Т. (8-033) 3352254.*

НЕРУХОМАСЦЬ

ПРАДАЕЦЦА

- 1-пакаёвая кватэра ў Маладзечне, 6 мкр., 1 паверх 5-павярховага панельнага дома, 38,1/17,5/8,8, санвузел раздзельны, кладоўка 1,8, падвал. Т. (8-0176) 74-48-83, Вэлком (8-029) 3671871.*
- 1-пакаёвая кватэра ў Турэц-Баярах, Маладзечанскі р-н, 5-паверх. Т. (8-029) 6858882, (8-025) 9041374.*
- 1-пакаёвая кватэра ў Вілейцы. Т. (8-029) 7539055.
- 1-пакаёвая кватэра ў цэнтры в. Краснае, 2-і паверх 5-пав. цаглянага дома, агульная плошча 39 кв.м. Т. (8-029) 6595570 Вэлком.*
- 1-пакаёвая кватэра, Вілейка. Т. (8-029) 5533502.
- 2-пакаёвая кватэра ў Вілейцы. Т. (8-029) 5547046.*
- 2-пакаёвая кватэра па адрасе Вілейка, вул. Талстога, 38, 4 паверх, 76 кв.м, еўрарамонт, застаецца мэбля (убудаваная кухня, шафы-купэ, спальня), гатовая да пражывання + гараж ля станцыі Зеніт у падарунак, 43 тыс. у.а. Т. (8-029) 7675667.*
- 2-пакаёвая кватэра, Вілейка, вул. Талстога, 40, патрабуецца рамонт, 27000 у.а., торг. Т. (8-01771) 44224, (8-025) 6410124.*
- 2-пакаёвая кватэра ў пас. Беразінскае, 20 км ад Маладзечна, ёсць хлеў, падвал, агарод, 20000 у.а. Т. (8-029) 8748175.
- 3-пакаёвая кватэра ў Вілейцы, вул.Гагарына. Т. МТС (8-033) 3209338.
- 3-пакаёвая кватэра ў Вілейцы, р-н «Зеніт», 65/38,8, 4/5 пав., 34000 у.а. Т. (8-029) 6570783.*
- 3-пакаёвая кватэра, вул Гагарына, Вілейка, 1 паверх, 53,9/ 35,6/ 7,9, 34000 у.а. Т. (8-029) 2587895, (8-029) 2550123.*
- 3-пакаёвая кватэра, 74,5/54,5, 1 паверх, Маладзечна, вул. В. Гасцінец, 85, або абмен на 2 аднап. у Маладзечне. Т. (8-029) 6529007, (8-029) 5529007.
- 3-пакаёвая кватэра, 6 мікраён, 8 паверх, 80 кв.м. Т. 6536606 Вэлком.
- 3-пакаёвая кватэра, 5/5, р-н Зеніт, 63,5/39,5, часткова рамонт, 36000 у.а. Т. (8-029) 9789091*.
- 3-пакаёвая кватэра ў Вілейцы, р-н Зеніт, 66/40/9, з рамонтам. Т. (8-029) 6157892, (8-029) 2697112.
- Кватэра ў 2-кватэрным прыватным доме, водаправод, пячное ацяпленне. Т. МТС (8-029) 8029677, (8-029) 5197823.
- Гараж у ГБК-2 у Вілейцы, яма, падлога драўляная, падшытая столь. Т. (8-029) 5537683.*
- Гараж у ГК-30. Т. (8-029) 7108010.*
- Гараж у ГК-32, Фестывальны. Т. (8-029) 7726530.*
- Гараж у ГК 14, тэрмінова. Т. (8-029) 7386962, (8-0176) 753268.*
- Гараж, кааператыў №32, р-н прыпынку Фестывальны. Т. (8-029) 5527463, Віктар.*
- Гараж, ГБК-2, Вілейка. Т. (8-029) 5547046.*
- Гараж у Вілейцы. Т. (8-029) 7099991.*
- Дом у в. Грыцкі, Вілейскі р-н, 4000 у.а. Т. (8-029) 5608451.*
- Дом у Вілейцы з гаспабудовамі. Т. (8-033) 3020274.*
- Дом у вёсцы Івонцавічы. Т. (8-033) 3137628.*
- Дом, 8 км ад Ашмян, 25 км ад Смаргоні, хлеў, гараж, летняя кухня, побач рэчка, лес. Т. (8-029) 8821818 МТС.
- Дом, Валожын. Т. Вэлком (8-029) 1569501, (8-01772) 58914.
- Дом, в. Завуголле Мядзельскага р-на, лазня, гараж, 2 гаспабудовы, тэлефон, 6000 у.а. Т. (8-033) 6677462.
- Дом, гп. Свір Мядзельскага р-на, 30000 у.е. Т. (8-029) 9405016, (8-029) 8476929.
- Дом з гаражом на беразе воз. В. Бакшты, уч-к, маляўнічае месца, 30000 у.а. Увазе рыбаловаў, дайвераў! Т. (8-029) 6474064, (8-029) 8530953, Максім Валянцінавіч.*
- Дом, в. Селеўцы, 90 кв.м, панельны, цэгл. гаспабудовы, ці абмяняю на аўто, варыянты. Т. (8-029) 5652691 МТС, (8-029) 6592576 Вэлком.
- Дом цагляны, 80 кв.м, участак, Вілейка. Т. (8-029) 2539100.*
- Дом у вёсцы Стайкі Валожынскага р-на, побач лес і р. Беразіна. Т. (8-029) 5334290.
- Дом у г. Астравец, цэнтр. Т. (8-029) 5094318, (8-044) 5481203, Галіна, (8-029) 7711585, Валерый.*
- Дом пад дачу паблізу ад Нарачы. Т. (8-029) 5615856.
- Дом, в. Баруны, у цэнтры, цана дагаворная. Т. (8-01593) 33458.
- Дом у Астраўцы, вул. Кавалі. Т. (8-029) 7344548, (8-029) 6889425.
- Дом драўляны, абкладзены цэглай, 80 кв.м, 54 соткі, 2 жылыя пакоі 44 кв.м., кухня 33 кв.м, лазня, гараж, калодзеж, склеп, хлявы, 2 веранды, 2 км ад п. Чысць. Т. МТС (8-029) 5785544.
- Дом у в. Куранец, цэнтр (5 км ад Вілейкі), драўляны, аг. пл. 72 кв.км, уч. 6 сотак, гаспабудовы, цана дагаворная. Т. (8-029) 3901424.
- Дом, Смаргонь, здадзены, усе камунікацыі, участак абуладкаваны, бераг Оксны, вул. Заручная. Т. (8-029) 3528178, (8-01592) 34727.
- Дом, у п. Куранец, цэнтр, нядорага. Т. (8-029) 7791094 МТС, (8-01771) 20767.
- Дом, тэрмінова, Вілейка, вул. Савецкая. Т. (8-029) 7031668 МТС.
- Дом пад знос, Вілейскі раён. Т. (8-029) 3464438.
- Палова дома ў Маладзечне, з бярвення, абкладзены цэглай, 56,2 кв.м, газавае ацяпленне, вада, тэлефон, агарод 5 сотак. Т. (8-029) 3022023.*
- Палова дома, Маладзечна, р-н Лясныя. Т. (8-029) 5527463, Віктар.*
- Палова дома, Вілейка, на Шанхаі, 73 кв.м, побач магазін, пошта, лазня. Т. (8-033) 6322706, (8-033) 6471386.*
- Дача ў дачным кааператыве Красные, 15 км ад Маладзечна. Драўляны дом 5 + 5 + 2 м веранда, 4 соткі, водаправод, хлеў. Т. (8-044) 5920090.

КУПЛЮ

- Участак або стары дом, пад будаўніцтва дома, у Маладзечне або прыгарадзе. Т. (8-029) 6262756 Вэлком, (8-029) 2505060 МТС.*

ЗДАМ

- Кватэру на суткі, гадзіны ў Маладзечне, цэнтр. Хуткае засяленне, канфідэнцыйна. Камфорт, утульнасць, акуратна. Камандзіраваным справаздачныя дакументы. ІП Гардовіч А.А. УНП 691506689. Т. Лайф (8-025) 7891016.*
- Пакой. Т. (8-029) 2758588.
- Кватэру на суткі. Камандзіраваным, студэнтам скідкі. ІП Шчарбачэвіч Т.І. УНП 691507948. Т. Вэлком (8-044) 4892548.*

НАЙМУ

- Кватэру або дом у Вілейцы. Т. (8-029) 2511529 МТС, Наталля.
- 3- або 4-пакаёвую кватэру для сям'і, тэрмінова. Т. (8-029) 8555584, (8-029) 3112368, Маладзечна.
- Кватэру для сям'і з 3-х чалавек, парадак і аплату гарантую. Т. (8-025) 6366180 Лайф.
- 1-пакаёвую кватэру ці дом, палову дома для маладой сям'і на працяглы тэрмін у Вілейцы. Т. (8-029) 2186498, (8-029) 2569767.
- **1-2-ПАКАЁВУЮ КВАТЭРУ Ў МАЛАДЗЕЧНЕ, ТЭРМІНОВА, МОЖНА З МЭБЛЯЙ, АПЛАТУ І ПАРАДАК ГАРАНТУЮ.** Т. МТС (8-029) 7507529, Вэлком(8-029) 6786327.
- 1-2-пакаёвую кватэру для маладой сям'і на працяглы тэрмін, тэрмінова, своечасовую аплату і парадак гарантуем. Т. (8-033) 3209120 МТС.*
- Гараж на працяглы тэрмін у любым раёне, Вілейка. Т. (8-044) 5374730.*

ПАСЛУГІ

ДЛЯ МАЛАДЫХ

- **"МАДЛЕН"** – новае паступленне еўрапейскіх мадэляў. Маладзечна, вул. Валынца, 12, 2-паверх. ІП Кароль Т. Н. УНП 690494373. Т. (8-029) 3611420.*
- **"МІЛЭДЗІ"** – вясельныя ўбранні. Вялікі выбар. Маладзечна, вул. Віленская, 12 (атэлье "Бярозка"). ІП Казлоўская Т.І. УНП 690154367. Т. (8-0176) 777382, (8-029) 3677382, (8-029) 2727483.*
- **"НАДЗЕЯ" –** вясельныя, дзіцячыя ўбранні. Маладзечна, ГАЦ "Модуль", месца №63. ІП Ліпніцкая Г. С. УНП 600328327. Т. (8-029) 3024418.*
- **ПРАКАТ БЕЛАГА ЛІМУЗІНА. КАДЗІЛАК.** ІП Аладка А.І. УНП 690337519. Т. (8-029) 3483306.*

ФОТА-, ВІДЭАЗДЫМКА

- Вясельная, сямейная, дзіцячая фотаздымка. Т. (8-033) 6342820. www.safonova.org.*
- Фотаздымка вяселляў, Маладзечна і раён. Т. (8-029) 9871181.*
- Відэаздымка, відэакліпы, мантаж, аблічбоўка касет, фотадрук. Тэлестудыя "Наш час". УНП 601058195. Т. (8-029) 6201941.*

Прыём дробных аб'яў

Маладзечна	Вялікі Гасцінец, 68а. Тэл. **753841, 769667.**
Астравец	вул. Ленінская, 5, аддзяленне сувязі №1. Тэл. **21140.**
Ашмяны	вул. Савецкая, 97, пошта. Тэл. **45211.**
Валожын	вул. 1 Мая, 3, пошта. Тэл. **55542, 55237.**
Вілейка	вул. Вадап'янава, 23, магазін «Парус». Тэл. **55284.**
Вілейка	вул. 17 Верасня, 30, пошта. Тэл. **55233, 55539.**
Мядзел	вул. 17 Верасня, 2, пошта. Тэл. **55266, 55431.**
Смаргонь	вул. Танкістаў, 8 (насупраць ваенкамата). Тэл. **33077.**
Чысць	вул. Зялёная, 4, магазін «Канцкласік». Тэл. **799172.**

* *Аб'явы, адзначаныя зорачкай, змешчаны ў Інтэрнэце на сайце RH.by*

ГРУЗАПЕРАВОЗКІ

• Грузаперавозкі да 3 т. Т. (8-029

• **IVECO**, бартавы, тэнтаваны, да 4 т, 23 куб.м, усе віды загрузак, РБ, РФ. ІП Хруцкі А.П. УНП 691297090. Т. (8-033) 6666687, (8-029) 5777020.*

• Тэнт, да 5 т. ПТУП "Саліра". УНП 691506727. Т. (8-029) 6403089, (8-029) 7787709.*

• МАЗ-МАН, грузапад'ёмнасць 20 тон, бартавы, кузаў 13,6x2,45. ІП Сыракваш А.А. УНП 691173984. Т. (8-029) 1329070, (8-033) 6477064.*

• Спрынтар максібаза, 1,5 т. ІП Рудкевіч І.В. УНП 690688776. Т. (8-029) 8648384.*

• Самазвалы МАЗ 5516 – 20 тон, МАЗ 5551 - 10 тон (пясок, гравій, шчэбень, смецце), мэблевы фургон Мерседэс 410 - 2 тоны, 16 куб.м. ТАА "МатэкПро". УНП 695501712. Т. (8-029) 3622022, (8-033) 6686871.*

• Фіят, 1,5 т. Горад, раён, РБ. ІП Шафаловіч Д.С. УНП 690534457. Т. (8-029) 5691813.*

• Мерседэс 410, будка 20 куб.м, 3 т, гідраборт. ІП Макарэвіч Д.В, УНП 691510391. Т. (8-033) 3406419 МТС.

ІНШЫЯ ПАСЛУГІ

• **АБІТУРЫЕНТ! МАТЭМАТЫКА**: Падрыхтоўка да ЦТ. Заняткі з вучнямі сярэдняга звяна. Якасць падрыхтоўкі высокая. Кантрольныя работы: вышэйшая матэматыка, чарчэнне, тэхнічныя, эканамічныя, гуманітарныя дысцыпліны. ІП Калясніказ В.Ф. УНП 690418425. Т. МТС (8-029) 5586664, Вэлком (8-029) 6325077.*

• Ацяпленне, устаноўка катлоў, мантаж сантэхабсталявання. ІП Ражкоў С.А. УНП 691507631. Т. (8-033) 3353199.*

• Будаўнічыя работы (абліцоўка, сцяжкі, тынкаванне фасадаў). ІП Фалей Д.В. УНП 691288730. Т. (8-033) 3352254.*

• Бурэнне свідравін на ваду, 45 у.е. метр, дагавор. ІП Янцэвіч А.Р. УНП 590945450. Т. (8-029) 7860317, (8-029) 8817111.*

• Вядучы тамада, правядзенне вечароў, юбілеяў, вяселляў, вакалісты, шоў-праграма, баян, святламузыка, лазерна-дымавое афармленне, нядорага. ІП Кулікоўіч Т.І. УНП 691292974. Т. МТС (8-033) 3523507, Вэлком (8-029) 3242015.*

• **ДАХ, УЦЯПЛЕННЕ, АДДЗЕЛКА** ўнутраная, вонкавая. Вагонка. Сайдынг. Блок- хаўс. ІП Ходаль В.А. УНП 391074376. Т. (8-029) 9920647, (8-029) 8910834.*

• Добраўпарадкаванне пахаваннаў, дэмантаж прыродным каменем. ІП Куцаеў В.В. УНП 591803212. Т. (8-029) 6689034.*

• **ЗАТОЧКА ІНСТРУМЕНТУ**, ланцугоў бензапіл, дыскавых піл, свердлаў, нажовак па дрэве і г.д. Вул.Касманаўтаў 1-а, кіёск "Выраб ключоў". ПП "Майстарключ". УНП 190923089. Т. (8-029) 3731060, (8-029) 3811905.*

• Зварачныя работы, выраб варотаў, калітак, агароджаў, лавак з навесам і без, рашоткі на вокны, мангал з навесам, каркасы цяпліц і г.д., нядорага. ІП Герасімаў В.А. УНП 691511344. Т. МТС 8545172.

• Земляныя паслугі міні-экскаватара JCB 803 PLUS (траншэі, катлаван пад газ, водаправод, падмурак), глыбіня 2,7 м. ІП Матусевіч Ю.Н. УНП 691397070. Т. (8-029) 6654868.*

• **"COMPUTER HELP" – КАМП'ЮТАРНАЯ ДАПАМОГА.** Windows, Wi-Fi і іншае. Навучанне. Магчымы безнаяўны разлік. Выезд. ІП Кісялёў Р.А. УНП 691294341. Т. Вэлком **(8-044) 4714220**.

• Кандыцыянеры – рамонт, запраўка, дыягностыка. ІП Усаў Д.А. УНП 691509489. Т. (8-029) 7042405.*

• МАЗ, самазвал, 10 т; пясок, жвір, ПГС, раствор, бетон, вываз смецця. ІП Сушко А.А. УНП 690690644. Т. (8-029) 3385358, (8-029) 7588449.*

• Міні-экскаватар, міні-пагрузчык, трамбовачныя машыны, бурэнне свідравін. ІП Кісель А.П. УНП 691507139. Т. (8-029) 1790000.*

• Праекціроўка прыватных 1- або 2-павярховых дамоў. ІП Фалей Д.В. УНП 691288730. Т. (8-033) 3352254.*

• **РАМОНТ ТУРБІН.** ІП Былінскі В.М. УНП 690475812. Т. (8-029) 7639480, (8-044) 7639480.*

• **РАМОНТ ТЭЛЕВІЗАРАЎ ДОМА. ГАРАНТЫЯ.** ІП Зелянко В.М. УНП 690040614. Т. (8-0176) 772328, (8-029) 2710273, (8-044) 5559347.*

• Распілоўка лесу з выездам да заказчыка (дошка, брус, кроквенная сістэма). ІП Гардзей А.У. УНП 591700580. Т. (8-029) 6141320, (8-029) 9439027.*

• Рамонт, настройка музычных інструментаў, ацэнка інструментаў, выезд да заказчыка. ІП Арловіч А.І. УНП 600181258. Т. (8-029) 6166674, (8-0176) 749836.*

• **ТРАТУАРНАЯ ПЛІТКА**, борт тратуарны, накрыўка на слуп, балясіны, дэкаратыўны камень. У асартыменце. ІП Юрэвіч В.В. УНП 691505215. Т. (8-044) 7168663, (8-029) 8761382. *

• Франтальны пагрузчык ТО-18, коўш 2 куб.м (планіроўка, капанне катлаванаў, пагрузка смецця, разгрузка блокаў, цэглы, абсталявання). Экскаватар ЮМЗ (каўшы 40 і 60 см). Міні-экскаватар УСВ (глыбіня да 2,7 м). ТАА "МатэкПро". УНП 695501712. Т. (8-029) 3622022, (8-033) 6686871.*

• Фундамент, кладка, дах, зруб. ІП Яновіч Ч.А. УНП 600163826. Т. (8-029) 5024571.*

• Шафы-купэ, прыхожыя, спальні, дзіцячыя пакоі. ІП Купрэйчык А. П. УНП 690685907. Т. (8-029) 5085160, (8-044) 7899734.*

• **ШОУ** клоўна – дзіцячыя святы, дні нараджэння (фігуркі з шарыкаў, мыльныя бурбалкі), выпускныя вечары і іншае. Вядучы на вяселле, карпаратывы, юбілеі. ІП Кананoвіч І.Е., УНП 691501156. Т. (8-029) 8596692.*

РОЗНАЕ

ПРАДАЕЦЦА

БУДМАТЭРЫЯЛЫ, САНТЭХНІКА

• Арматуру дыяметрам 8, 10, 12. Дапамагу з дастаўкай. Т. (8-029) 7737697 МТС.*

• Блокі газасілікатныя, пліты перакрыцця, ФБС. ЧП "ВолСтрой". УНП 591802229. Т. (8-044) 5500334, (8-029) 8669921.*

• Блокі газасілікатныя, наяўны і безнаяўны разлік. ІП Арлова О.Р. УНП 590976095. Т. (8-029) 6650413, (8-029) 7818704.*

• Блокі г/с, ФБС (падмуркавыя блокі, бетон, раствор, піламатэрыялы, цэгла, пліты перакрыцця, любая ф/а, дастаўка. ПП "Звездачот". УНП 691172990. Т. (8-029) 8774124.*

• Вагонка (вольха), 150 кв.м. Т. (8-029) 6954737.*

• Вуголок, трубу профільную, арматуру, сетку, гідраізаляцыю для фундамента, дапамагу з дастаўкай. Т. (8-029) 3837697 Вэлком.*

• Ліст ацынкаваны, 0,55x1,25x2,5, 25 шт. Т. (8-029) 3238714*

• Слупы для агароджы, сетку-рабіцу. Т. (8-033) 6603068 МТС.*

• Шыфер, магу дапамагчы з дастаўкай, 183 лісты. Т. (8-029) 8837537.*

• Самарэзы для металачарапіцы 3000 мм, зялёныя, 400 р. шт. Т. (8-029) 6434740.*

Сельгас-, будаўнічая тэхніка, абсталяванне

• Батарэі чыгунныя, б/у. Т. (8-029) 6319537.*

• Батарэя чыгунная, адна, 4-секцыйная, кацёл ацяплення 2-секцыйны, з бакам падагрэву вады. Т. (8-033) 3086067 МТС.

• Бензакаса, 160 у.а. Т. (8-033) 6034106.*

• Бензакаса Ерманн (Швецыя), два радкі-галавы, 3 стужкі, фрэза – 3 зубы, набор ключоў, маска, злучальныя муфты, навушнікі, цана 1200000 руб. Т. (8-029) 5528785, (8-044) 7469601.*

• Каса бензінавая, 3,5 квт. Т. (8-029) 6399324.

• Кормазапарнік, новы, 60 л. Т. (8-029) 7696529.*

• Прычэп плюс бульбасаджалка да мотаблока МТЗ. Т. (8-044) 5543365, Вэлком.*

• Паўаўтамат зварачны "Салярыс" 220 В інвектар, кормазапарнік. Т. МТС (8-029) 8229576, Вэлком (8-029) 3757550.

• Трактар МТЗ-50, навяснoе. Т. (8-029) 2609044.

• Трактар самаробны + плуг навясны, прычэп. Т. (8-033) 6385730. Т. (8-029)

Бытавая тэхніка

• Касілка сегментная да МТЗ. Т. Вэлком 1707186.*

• Халадзільнік Атлант з маразільнікам, 3 камеры, б/у. Т. (8-029) 3383913, Маладзечна.

• Пліта газавая Гефест 600-02 Т2, новая, ва ўпакоўцы 60x60x85, 2 міл. 500 тыс. руб, торг магчымы. Т. (8-029) 5162921 МТС, (8-029) 3415823 Вэлком, (8-0176) 703460.*

• Халадзільнік Атлант (МХМ-161), б/у, двухкамерны, Маладзечна. Т. (8-029) 5744885.

Камп'ютары, TV, сродкі сувязі

• **АБАНЕНЦКІЯ КАРТЫ «ТРЫКАЛОР» - СКІДКІ! АКЦЫЯ! ЛІЧБАВЫЯ ПРЫЁМНІКІ АД 350000 РУБ.** ІП Бойка Т.Л. УНП 691290609. **Т. (8-044) 7170634, (8-033) 3352045.***

• **АКТУАЛЬНА! АНТЭНА СПАДАРОЖНІКАВАЯ**. Абаненцкай платы няма! Растэрміноўка без працэнтаў. ІП Емяльянаў А.В. УНП 600361413. Т. (8-029) 7627898.*

• **АКТУАЛЬНА! АНТЭНА СПАДАРОЖНІКАВАЯ.** Высокая якасць адлюстравання. Гарантыя. ІП Емяльянаў А.В. УНП 600361413.Т. (8-029) 3326779.*

• **АКТУАЛЬНА! АНТЭНА СПАДАРОЖНІКАВАЯ.** Кантроль якасці. Т. (8-029) 5702212.*

• **АКТУАЛЬНА! АНТЭНА СПАДАРОЖНІКАВАЯ**. Трыкалор. Т. (8-029) 9056393 Вэлком.*

• **АНТЭНЫ СПАДАРОЖНІКАВЫЯ ТРЫКАЛОР, НТВ-ЛАЙТ, HD.** Растэрміноўка без %. ІП Бойка Т.Л. УНП 691290609. Т. (8-044) 7170634, (8-033) 3352045.*

• **АНТЭНЫ СПАДАРОЖНІКАВЫЯ ТРЫКАЛОР, НТВ-ЛАЙТ, ЛІЧБАВАЕ ТБ.** Растэрміноўка без % да 12 месяцаў. ГД "Тройка", п. 536. ПТУП "Ліцераль". УНП 690371107. Т. (8-0176) 738353, (8-029) 3900408, (8-029) 7728320, **www.literal.deal.by***

• **КАМП'ЮТАРЫ, НОЎТБУКІ,** нізкія цэны, крэдыт, растэрміноўка. Маладзечна, вул. Будаўнікоў, 15А (Дом быту). ІП Норка С.П. УНП 690305194. Т. (8-029) 7774642.*

• Камп'ютар, 450000 руб.; ноўтбук, 180 у.а. Т. (8-029) 7070454.

МУЗІНСТРУМЕНТЫ

• Баян, вытворчасць Тула, б/у, 50 у.а. Т. (8-029) 8719836.*

МЭБЛЯ

• Секцыя "Іпуць", у добрым стане, нядорага, тэрмінова. Т. (8-029) 8501087.*

ЖЫВЁЛА, ПТУШКА, ПЧОЛЫ

• Кабан дамашні (120-140 кг). Т. (8-0176) 721723, МТС (8-029) 2523495.

• Карова, дойная, 4 гады. Т. (8-029) 7070872, (8-029) 2524190 МТС.

• Карова, добрая. Т. Вэлком (8-029) 1366482.

• Карова, 7 год, пакрытая. Т. (8-029) 2506509 МТС.*

• Конь рабочы. Т. МТС (8-029) 5648732.*

• Куры-нясушкі. Т. (8-029) 5653729.

• Свіней, Вілейка. Т. (8-029) 8766740 МТС.

• Трусы, 3-месячныя, па 100000 р., Вілейка. Т. (8-029) 1279252, (8-029) 5587767.*

ІНШАЕ

• Альтанкі, магчымы заказ кліента, Маладзечна. ПП "Майстарключ". УНП 190923089. Т. (8-029) 3811905.*

• Апарат для вырабу цукровай ваты Фокус М-2, новы. Т. (8-044) 7042667.

• Воз конны на гумовым ходзе. Т. (8-029) 9329484.

• Камень натуральны пясчанік-пластушка. ІП. Куцаеў В.В. УНП 591803212. Т. (8-029) 6689034.*

• Лодка, 110 у.а. Т. (8-033) 6034106.*

• Мёд, пасека ў Нарачанскім заказніку, 1 літр – 100 т.р., дастаўка па Вілейцы бясплатна. Т. (8-029) 1279252, (8-029) 5587767.*

• Мяса труса. Т. (8-029) 7628438.*

• Электрамабіль дзіцячы квадрацыкл, да 30 кг, $100. Т. МТС (8-029) 7555717.*

КУПЛЮ

Будматэрыялы, сантэхніку

• Арматуру, вугалок, дрот, сетку. Т. (8-029) 7737697.*

• Сетку арматурную для падлогі. Т. (8-029) 6575486.*

Сельгас-, будаўнічую тэхніку, абсталяванне

• Бензаінструмент (STIHL, Husqvarna). Т. (8-029) 5648002, (8-0176) 44212.*

• Кацёл на цвёрдым паліве, б/у. Т. (8-044) 7200747 Вэлком, (8-029) 7569488 МТС.

Камп'ютары, TV, сродкі сувязі

• **НЯСПРАЎНЫЯ ПЛАЗМЕННЫЯ І LCD ТЭЛЕВІЗАРЫ. Т. (8-029) 6434740.***

Музінструменты

• Гармонік. Т. у Валожыне 50870, Юрка.*

• Футарал для цэлай скрыпкі. Т. (8-029) 6927353.*

Жывёлу

• Каня, авечак, буйную рагатую жывёлу і іншыя віды дамашняй жывёлы, дорага. ІП Кеўра А.С. УНП 590818581. Т. (8-044) 4846590, (8-029) 3939256.*

• Парасяты в'етнамскай пароды, магчымая дастаўка. Т. (8-0176) 792545, (8-029) 3264802.

Антыкварыят

• **АНТЫКВАРЫЯТ ЛЮБЫ! МАНЕТУ, МЕДАЛЬ, СТАТУЭТКУ. Т. (8-029) 7764214.***

• **АНТЫКВАРЫЯТ, ФОТААПАРАТЫ, ГАДЗІННІКІ, ГРАМАФОНЫ, АБРАЗЫ, МЭБЛЮ, ФАРФОР І ІНШЫЯ СТАРАЖЫТНЫЯ РЭЧЫ.** Т. (8-0176) 765542, (8-029) 6564854.*

• **АНТЫКВАРЫЯТ. ДОРАГА!** Карціны, іконы, манеты, рублі СССР, статуэткі СССР, медалі, знакі, ордэны і інш. Т. МТС (8-029) 5586238.*

• **СТАРАЖЫТНЫЯ** карціны, іконы, манеты і іншае. Т. (8-029) 8719950.*

Іншае

• 4-ы том Беларускай энцыклапедыі, выдав. "Беларуская Энцыклапедыя" імя Петруся Броўкі, 1996. Т. (8-029) 6550799.*

• Аддам у добрыя рукі кацянят. Т. (8-029) 8770838, (8-01772) 42555, Валожын.

• Балон кіслародны, вуглекіслотны. Т. (8-029) 8466093.*

• Палатку, гамак. Т. (8-029) 6028263.*

ІНШАЕ

• Запрашаем 20.08 у Амфітэатр на канцэртную праграму зорак беларускай эстрады. Удзел прымуць Аня Шаркунова, Віталь Воранка, група "Ямайка" і інш. Жывы гук. Пачатак а 20 гадзіне. Білеты ад 40 тыс. руб. ДУ "Палац культуры г. Маладзечна". УНП 690244105. Т. (8-0176) 752784.

• Шукаю спадарожнікаў у Хмяльніцкі, Беласток, Адэсу, Крым. Т. (8-033) 6344827, (8-029) 9491773.*

• Магазін SECOND HAND (Вілейка, вул. Чапаева, 26 – будынак завода "Зеніт") прапануе скідку 50 % на увесь асартымент адзення і абутку. ПП "Рабкевіч". УНП 691170717.

ПРАЦА

ШУКАЮ РАБОТУ

• Шукаю працу: якаснае аздабленне кватэр, дамоў, столі пад афарбоўку, шпаклёўка, шпалеры і г.д. ІП Скуратовіч С.С. УНП 691507287. Т. (8-029) 2501031.*

• Цясляр-сталяр шукае падпрацоўку: ламінат, лесвіцы, вагонка, гіпсакардон, блок-хаўс, сайдынг, падлога. Т. (8-029) 2620228, (8-029) 9382802.*

• Шукаю падпрацоўку: чыстка і афарбоўка шыферу. Т. (8-029) 2620228, (8-029) 9382802.*

• Шукаю працу муляра, досвед: бесер, клінкер, абліцовачная цэгла, агароджы, падмурак, перагародкі. Т. (8-029) 7695006.*

• Шукаю падпрацоўку: грузаперавозкі да 3 тон. Т. (8-029) 5686912 МТС, (8-029) 6527688 Вэлком.*

ПАТРАБУЮЦЦА

• У салон сувязі патрабуецца прадавец-кансультант. Веданне камп'ютэрнай і мабільнай тэхнікі абавязковае. Заробак ад 2,5 млн. руб. Т. (8-029) 6186479. ПТУП "АйЦі Лайма", УНП 691297698. Т. (8-029) 6186479.*

• Рабочыя-касцы. Аплата дагаворная. ПУП "Салюр". УНП 691171527. Т. (8-029) 7031910.*

• Арганізацыі патрабуюцца на пастаянную работу ўкладчыкі палімернай падлогі. ПВГУП «Спецаргбуд Маладзечна». УНП 691288000. Т. (8-029) 3884989.*

• Арганізацыі ТАА «Энергастымул», на вытворчасць у Вілейцы патрабуюцца начальнік вытворчасці, токар, зваршчык, слесар МСР, аператар фарбавальна-сушыльнай лініі, аператар ЧПУ. УНП 691171078. Тэл. у Мінску (8-017) 3462370, Аксана, Сяргей Віктаравіч.*

• Маляры, тынкоўшчыкі, муляры, аддзелачнікі на работу ў Мінск, з/п ад 8 мільёнаў. ІП. Куцаеў В.В. УНП 591803212. Т. (8-029) 8690968, (8-029) 6689034.*

• Фермерскай гаспадарцы "Свяцікага" патрабуецца на работу вадзіцель на лесавоза-сартыментавоз новы; станочнікі стужкава-пільных станкоў, аплата дастойная. УНП 600538931. Т. (8-029) 1266171.*

• Прадавец у магазін Прадукты, з досведам работы, санкніжкай, з/п ад 3600000 рублёў. УНП 600612563. Кант. тэлефон у Маладзечне (8-0176) 752503, (8-029) 6662449.*

• Вадзіцель катэгорыі "Е", міжнароднік. УНП 500006889. Т. (8-029) 1338497.

• Гандлёвы Дом ААТ "Вілейскі камбікормавы завод" запрашае на работу ў магазін "Алімп", г. Маладзечна, загадчыцу магазіна, прадаўцоў. УНП 600010651. Звяртацца па тэлефонах (8-01771) 78696, (8-01771) 22216.*

Окна ПВХ
Двери ПВХ, металлические и межкомнатные
- Собственное производство!!!
- Рассрочка до 6 месяцев
- Кредит до 36 месяцев с правом досрочного погашения
- Оформление на дому
- Жителям сельской местности скидки!

Тел. МТС (8-033) 325-58-91, Велком (8-029) 306-35-30
(8-0176) 70-72-98
ООО «ОкнаХом» УНП 691403311

НАТЯЖНЫЕ ПОТОЛКИ ГАРМОНИЯ УЮТА
ГАРМОНИЯ УЮТА
ОРАНЖЕВОЕ НАСТРОЕНИЕ
акция 17м² = 199 у.е.
Предложение действует до 31.08.2013
562-08-08 www.garmonia.by

Натяжные потолки
- Немецкое качество
- Умеренные цены
- Гарантия 10 лет
- Рассрочка 0%

Т. Велком (8-029) 920-73-33
МТС (8-033) 384-41-49
ИП Егоров А.В. УНП 690383829

МИР НАТЯЖНЫХ ПОТОЛКОВ
Скидки. Более 100 цветовых решений.
8-044 568-79-86
8-029 551-80-95
ИП Борейко О.В. УНП 691402052

ОКНА ДВЕРИ
KBE greenline
REHAU BLITZ
- не содержат свинца
- максимальная экономия энергии
- срок службы более 40 лет
- кредит на дому

Звоните! 8 (029) 122-66-77
8 (029) 555-50-49
ООО "Окноград" УНП 690639306

Вокны на ўсё жыццё!
Сумесная беларуска-польская ТАА «АлюПро»
г. Маладзечна, вул.Касманаўтаў, 13–325
Т. 77-11-88, Велком (8-029) 676-98-26, МТС (8-029) 553-33-31
ДЛЯ ТЫХ, ХТО ШАНУЕ ЯКАСЦЬ!
Уласная вытворчасць. Супрацьузломная фурнітура ROTO new technology
КРЭДЫТ ад 6 месяцаў да 3 гадоў - 2,7% у месяц
РАСТЭРМІНОЎКА да 3-х месяцаў - 0%
СЕРТЫФІКАТЫ ЎЛАСНАЙ ВЫТВОРЧАСЦІ: вокны, дзверы, шклопакеты (падвойная герметызацыя), мантаж.
БЯСПЛАТНА - кансультацыі, абмеры, дастаўка. СЕЗОННАЯ СКІДКА -10%
УНП 600018559

Натяжные потолки
Матовые. Сатиновые. Глянцевые
Без выходных.
Т. Велком (8-029) 645-90-95
МТС (8-029) 502-52-40
ИП Близнюк И.И. УНП 191427015

Бурение скважин
Т. (8-044) 547-39-03
ИП Кевра Ю.Ч. УНП 591314744

Изготовление и Установка металлических дверей
(8-029) 774-75-71 МТС
(8-029) 376-75-71 Велком
ЧУП «СтильДверь». УНП 190907621

РЕМОНТ, РЕСТАВРАЦИЯ И ПЕРЕТЯЖКА МЯГКОЙ МЕБЕЛИ ЛЮБОЙ СЛОЖНОСТИ
- Изменение дизайна
- Из дивана УГЛОВОЙ
- Из кровати ТАХТА

- Пенсионерам СКИДКА
- Гарантия качества
- Консультация и выезд мастера бесплатно

Тел. Велком (8-029) 644-95-21
МТС (8-029) 544-9521
ИП Барковский В.А. УНП 690771826

ОКНА ДЕРЕВО ПВХ
БАЛКОННЫЕ РАМЫ
Доступные цены
МОСКИТНЫЕ СЕТКИ
Собственное производство
Замер и доставка бесплатно
Велком 615-68-80
МТС 775-51-12
ООО «Ави-Арт». УНП 690686612

Окна ПВХ
Балконные рамы
Отделка откосов
- Москитная сетка в ПОДАРОК
- Возможно предоставление кредита
- Замер и доставка бесплатно

615-68-80 (Velcom)
775-77-88 (МТС)
ООО «Ави-Арт». УНП 690686612

БЫТОВАЯ ТЕХНИКА КОМПЬЮТЕРЫ, НОУТБУКИ ГАЗОВЫЕ КОТЛЫ
ВЫГОДНЫЕ КРЕДИТЫ
на срок от 6 до 36 месяцев
- Без первоначального взноса
- Без справок, без поручителей
- Оформление – 15 мин

Рассрочка 0%
Молодечно, ул. В. Гастинец, 143Б, ТАЦ «Модуль», 1 этаж, магазин "Бытовая техника"
Тел. 74-54-90
ООО «Техноват». УНП 690605466

ООО «БЕЛПРОМКУЛЬТУРА-МОЛОДЕЧНО»
Изготовит:
изделия из металла:
-ограждения (ритуальные и др.типа), заборы, козырьки, навесы, ворота и др., включая полимерное покрытие.
МЕБЕЛЬ:
-корпусная мебель, кресла для зрительных залов, столы компьютерные, шкафы, стеллажи, столы и тумбы различного исполнения, банкетки, стулья, комоды, а также мягкая мебель (тахта, мягкий уголок).
Собственное производство, цены производителя.
- предлагаем к реализации плиту ЛДСП, любой цвет, включая раскрой; мебельную фурнитуру.
Выполняем работы по индивидуальным заказам.
Оказываем услуги по грузоперевозкам.
Адрес: В.Гостинец,67,корп.4.
Тел. (0176) 77-13-93, (029) 185-08-55. Сайт: www.bpk-mol.by
УНП 600000009

ДВЕРИ МЕТАЛЛИЧЕСКИЕ
рассрочка платежа от 3-х до 6-и месяцев
Купляйце беларускае!
МТС 8 (033) 603 11 12 Vel. 8 (029) 354 29 41
ООО "ДОМ НА СКАЛЕ" УНП №191177005

ОКНА и ДВЕРИ из ПВХ и АЛЮМИНИЯ
Ваш комфорт – это наш профиль!
- лучшие немецкие профили
- кредит на дому
- замер и доставка бесплатно

REHAU BLITZ
ALUTECH ARTEC KBE
8(029) 117 82 59
8(029) 752 28 57
8(025) 750 50 73
ООО "Окноград" УНП 690639306

Окна, двери ПВХ **Алюминиевые рамы**
- Гарантия 10 лет

100% высокое качество • Короткие сроки • Рассрочка 0%
Отделка откосов Гарантийное обслуживание
ВЕЛ (8-029) 955-33-98 МТС (8-029) 503-10-10
Натяжные потолки
ИП Егоров А.В. УНП 690383829

ИП Малючков О.В. УНП 690460607
ЭЛЕКТРОМАГ Все для ЭЛЕКТРО...снабжения, учета, монтажа
Кабель, автоматы, УЗО, счетчики. Корпуса металлические. Стабилизаторы напр.
Полная комплектация под проекты энергоснабжения, Декоративная подсветка.
Нал./безнал. расчет. *Молодечно, ул. Виленская, 42*
(8-029) 626-94-28 Велком, (8-033) 637-85-77 МТС, (8-0176) 77-84-21

РЕМОНТ И РЕСТАВРАЦИЯ МЯГКОЙ МЕБЕЛИ
- большой ВЫБОР ТКАНЕЙ
- из дивана в УГЛОВОЙ
- из кровати в ТАХТУ
- пенсионерам и инвалидам СКИДКИ
- выезд мастера БЕСПЛАТНО
- услуги грузчика БЕСПЛАТНО

(8-029) 322-95-38 Велком
ИП Шурский Е.А. УНП 690758823

Энергосберегающие окна из ПВХ
Окноград
- Окна, двери, перегородки
- Алюминиевые балконные рамы и витражи
- Откосы

Кредит на дому, гарантийное обслуживание
Vel (8-044) 718-19-82
МТС (8-029) 870-83-83
(8-0176) 73-64-66
ООО "Окноград". УНП 690639306
Товар сертифицирован

ООО "ОкноГрад"
- окна и двери из ПВХ
- металлические двери
- раздвижные рамы из ПВХ и алюминия
- выбор профиля (КБЕ, АРТЕК, РЕХАУ)
- кредит на дому, рассрочка
- отделка откосов, жалюзи, москит.сетки
- гарантийное обслуживание

Тел. (033) 327.07.08 Мтс
(029) 399.00.77 Velcom
Товар сертифицирован УНП 690639306

КРЕДИТЫ
VIESSMANN JUNKERS ARISTON FERROLI
- Газовые котлы
- Радиаторы отопления
- Газовые колонки
- Водонагреватели

Молодечно, ул. В. Гастинец, 143Б, ТАЦ «Модуль», 1 этаж, маг. «Бытовая техника». Тел. (8-0176) 74-54-90
ООО «Техноват». УНП 690605466

BAWARIA SYSTEM WINDOW
ПРОФИЛЬНЫЕ СИСТЕМЫ
[ОТЛИЧНЫЕ ОКНА]
компания
мтс велком 511-55-55 городской (0176) 73-80-90
г. Молодечно, ул. В.Гостинец, 143, к.546
как выбрать качественные окна
читайте на нашем сайте www.otlokna.by
Окна ПВХ
Воротные и роллетные системы
Работаем без предоплаты
Рассрочка от производителя без процентов
Звоните нам до 23:00 без выходных!
ООО "Отличные окна МЛН". УНП 691399987

Купляйце беларускае!
Двери металлические
РБ, РФ от простых до элитных.
Окна Двери ПВХ
- Выезд в регионы.
- Рассрочка от производителя!

Т. (8-0176) 74-37-30,
(8-029) 777-22-74,
(8-029) 916-83-16.
ИП Жук А.А. УНП 690417697

ОКНА и ДВЕРИ ПВХ, ДВЕРИ металлические и межкомнатные
- Собственное производство!!!
- Рассрочка до 6 месяцев
- Кредит до 36 месяцев с правом досрочного погашения
- Оформление на дому
- Жителям сельской местности скидки!

Тел. МТС (8-033) 341-55-38,
Вел. (8-029) 181-55-16, (8-0176) 70-72-98
ООО «ОкнаХом» УНП 691403311

НАТЯЖНЫЕ ПОТОЛКИ
Низкие цены. Скидки.
8-033 335-89-89
8-029 335-86-89
ИП Анучкин Л.В. УНП 691293955

«БЕНЗО-ЭЛЕКТРО-ТЕХНИКА»
Все от первых представительств заводов Husqvarna, Stihl, Honda, Bosch, Makita
БЕНЗИНОВЫЕ И ЭЛЕКТРИЧЕСКИЕ:
- бензо- и электропилы
- траво- и газонокосилки
- мотоблоки-культиваторы
- дрели, перфораторы, шуруповерты
- шлифовальные и отрезные машинки
- цепи, шины, свечи, масла, леска для кос
- и др. з/ч

МПН ООО «Спецавтоматика» УНП 600000185
Наличный и безналичный расчет. Кредит.
ВИЛЕЙКА, ул Советская, 24. Тел. (8-029) 553-59-77
МОЛОДЕЧНО, ул. Черняховского, 42. Ул. Мира, 3, вещевой рынок, №8
Тел. (8-0176) 73-61-43, (8-029) 655-55-98 (с 9.00 до 18.00.)

Приглашаем на работу на производство металлических дверей:
СВАРЩИКОВ СЛЕСАРЕЙ
С ОПЫТОМ РАБОТЫ
производство в г. Заславль
(029) 675-10-04
ООО «Стильстрой-ТСК» УНП 690230746

Кандытарская фабрыка ААТ «**КАНФА**» ТЭРМІНОВА запрашае **на работу ў новы магазін** ***(Маладзечна, вул. Гарадоцкая, 106)***
ПРАДАЎЦОЎ
Зарплата ад 3,0 млн. руб.
Кант. тэл. **(8-0176) 73-02-36, (8-044) 534-28-81**
(тэлефанаваць у раб. дні з 8-00 да 17-00)
УНП 600136817

Кандытарскай фабрыцы ААТ «**КАНФА**» ТЭРМІНОВА ПАТРАБУЮЦЦА
- **Укладчыкі-ўпакоўшчыкі**
- **Глазуроўшчыкі**
- **Выпрабляльнікі бісквітаў**
- **Выпрабляльнікі дражэ** (жанчыны, 2 і 3 змены, з/п 3-5 млн. рублёў)
- **Грузчыкі** (на склады)
- **Прыбіральшчыкі памяшканняў** (вытворчых, можна пенсіянеры)
- **Прыбіральшчыкі тэрыторыі** (дворнікі, можна пенсіянеры)

МЫ ПРАПАНОЎВАЕМ:
НАВУЧАННЕ ПА ПРАФЕСІІ НА РАБОЧЫХ МЕСЦАХ. ПАШЫРАНЫ САЦ. ПАКЕТ З УДЗЕЛАМ ПРАФСАЮЗА. ВЫПЛАТА ЗАРПЛАТЫ ДВА РАЗЫ НА МЕСЯЦ НА БАНКАЎСКІЯ КАРТКІ
Кант. тэл. **(8-0176) 73-02-36** (тэлефанаваць у раб. дні з 8-00 да 17-00)
УНП 600136817

Магазины «Алми» приглашают на работу в **г. Молодечно** персонал по следующим специальностям:
- **Продавец** (4-6 разряд)
- **Контролёр-кассир** (4-6 разряд)
- **Повар**
- **Грузчик**
- **Кухонная рабочая**

- Сотрудникам компании предоставляется ДИСКОНТНАЯ КАРТА с 10%-ной скидкой во всех магазинах «Алми»

Приглашаем на БЕСПЛАТНОЕ ОБУЧЕНИЕ продавцов, кассиров, формовщиков теста с дальнейшим трудоустройством.
Тел. **(8-033) 320-09-41, (8-029) 101-76-94**
ЗАО «Юнифуд», УНП 800016624

НОВАЯ ЖИЗНЬ ВАШЕЙ МЯГКОЙ МЕБЕЛИ
Выполним: Быстро, качественно, недорого!!!
Комплексный ремонт любой сложности
Замена всех комплектующих
Изменение формы, дизайна
Изготовим из кровати тахту
Угловые диваны
Доставка и установка
Низкие цены, скидки!
Велком **(8-029) 166-02-04** МТС **(8-029) 853-61-66**
ИП Шумельчик В.Н. УНП 690471235

Предприятию по деревообработке срочно требуются
СТАНОЧНИКИ ленточнопильных и многопильных станков – зарплата 5-8 млн.руб.,
ВОДИТЕЛЬ автопогрузчика «Львов» – зарплата 4-5 млн.руб.,
УКЛАДЧИКИ-ТОРЦОВЩИКИ – зарплата 3-5 млн.руб.
Тел. **70-42-22, (8-029) 612-44-79** Велком, **(8-044) 777-04-07** Велком.
ООО «Белпрогресс» УНП 690016709

РЕМОНТ И РЕСТАВРАЦИЯ мягкой мебели
- Изменение дизайна, большой выбор тканей
- Ремонт механизмов и пружинных блоков.
- Из кровати- тахта, из дивана и кресла - угловой диван.

Каталог фотографий. Доставка и консультация - БЕСПЛАТНО. Пенсионерам скидки.
Качество гарантируем.
Т. **(8-029) 560-85-78, (8-029) 618-36-19, (8-029) 555-19-66**
ИП Шишко Д.В. УНП 690233640

ААТ «Палачаны», Маладзечанскі раён патрабуецца
сям'я – даярка і вадзіцель
(прадастаўляецца добраўпарадкаванае жыллё)
Т. **(8-0176) 722-170, 722-168**
УНП 600027816

ПУП **«ЭНВА»** ГА «БелТІЗ» ТЭРМІНОВА патрабуецца
ІНЖЫНЕР па ахове працы (аплата працы дастойная, стаж работы ад 1 года)
Працаўладкуем інвалідаў (наяўнасць індывідуальнай праграмы рэабілітацыі абавязковае)
Звяртацца па адрасе: ***Маладзечна, вул. В. Гасцінец, 55,*** аддзел кадраў
Тэл. **(8-0176) 75-38-56**
УНП 600066646

Требуется
БРИГАДА ШТУКАТУРОВ
для отделки жилых домов в районе д. Боровляны.
Предоставляется жилье.
Оплата труда высокая.
Тел. (8–029) 698–05–71
ООО «Металлстройпрофиль» УНП 691530844

КУХНИ фабрики Гродно **«ЗОВ»**
на любой размер
Замер** по Беларуси **БЕСПЛАТНО
Быстро, качественно, недорого
Беспроцентная рассрочка на 4 месяца
Молодечно, вещевой рынок, павильон № 4
МТС **(8-029) 865-57-43**, Велком **(8-029) 131-46-80**
Частное предприятие «ФаворитМебель». УНП 590720811

На постоянную работу требуются
вальщики леса
Тел. **(8-044) 712-19-29, (8-044) 712-19-31.**
ИП «Янтарлес» УНП 690258077

ААТ "Кіруючая кампанія холдынгу "**Мінскі маторны завод**" на пастаянную працу запрашае:
- **ЗАЛІЎШЧЫКА МЕТАЛУ** (з прадастаўленнем койка - месца ў інтэрнаце і магчымасцю навучання);
- **ШЛІФОЎШЧЫКА** - заработная плата 6 000 000 – 9 000 000 руб.
- **СЛЕСАРА - РАМОНТНІКА**
- **ЭЛЕКТРАМАНЦЁРА** - заработная плата 5 000 000 – 7 000 000 руб.
- **МАНТАЖНІКА САНТЭХСІСТЭМ І АБСТАЛЯВАННЯ** - заработная плата ад 4 500 000 руб.
- **СЛЕСАРА ПА РАМОНЦЕ І АБСЛУГОЎВАННІ СІСТЭМ ВЕНТЫЛЯЦЫІ І КАНДЫЦЫЯНІРАВАННЯ** - зарплата ад 4 500 000 руб.

Звяртацца па адрасе: г. Мінск, вул. Ваупшасава, 4
Тэл. **(8-017) 218-31-32, (8-017) 218-30-95**, факс **(8-017) 230-42-39**.
УНП 101326441

Арганізацыя запрашае на работу
ВАДЗІЦЕЛЯЎ катэгорыі Е
Патрабаванні: досвед работы вітаецца
Мы знаходзімся ў Маладзечне. Афіцыйнае афармленне і сац. пакет З/п ад 5500000 рублёў
Тэл. **(8-0176) 70-68-37, (8-029) 171-21-45**
ООО «Вівна». УНП 600213585

РЕМОНТ И РЕСТАВРАЦИЯ МЯГКОЙ МЕБЕЛИ
НОВАЯ МЕБЕЛЬ ПОД ЗАКАЗ
- Большой выбор ткани
- Замена пружинных блоков
- Сделаем из кровати тахту, угловые диваны

(8-029) 622-79-01
(8-029) 255-77-66
(8-01795) 3-02-50
ИП Молойчик А.В. УНП 690334430

ПАМЯТНИКИ
ограды (из гранита)
Благоустройство мест захоронений
Венки, корзинки
Тел. **(8-029) 702-58-65, (8-029) 652-58-65.**
Адрес: *ул.Ф.Скорины, мини-рынок, пав. № 19*
ЧП «Лапида» УНП 691172407

Кандытарскай фабрыцы ААТ «**КАНФА**» патрабуюцца
ВАДЗІЦЕЛІ (наяўнасць кат. В і С)
СЛЕСАР па рамонце аўтамабіляў
Кант. тэл. **(8-0176) 73-02-36, (8-029) 700-66-27**
(тэлефанаваць у раб. дні з 8-00 да 17-00)
УНП 600136817

Производственному предприятию требуются на постоянную работу в г. Заславль (р-н ЖД вокзала)
- **СЛЕСАРЬ механосборочных работ** – з/п от 4500000 руб.
- **МАЛЯР полимерной покраски** – з/п от 5000000 руб.
- **УПАКОВЩИК мебели** – з/п от 3500000 руб.

Можно без опыта работы, соц. пакет
Тел. **(8-044) 761-69-88**
ООО «ИВК инвест». УНП 191043093

НОУТБУКИ от 2,5 млн **ПЛАНШЕТЫ** от 0,7 млн
КОМПЬЮТЕРЫ от 2 млн **ТЕЛЕВИЗОРЫ** от 2,4 млн
КОМПЛЕКТУЮЩИЕ, МОНИТОРЫ
ЗАП. ЧАСТИ К НОУТБУКАМ
ВИДЕОРЕГИСТРАТОРЫ
ПРИНТЕРЫ
КАРТРИДЖИ
АКУСТИКА
ЭЛ. КНИГИ
КРЕДИТ СРОКОМ ДО 3-Х ЛЕТ | **РАССРОЧКА** БЕЗ ПЕРЕПЛАТ
БЕЗ ВЫХОДНЫХ | низкие цены, широкий выбор, нал. и безнал. расчет, гарантия, доставка
ЧТУП «АйТи Лайма» УНП 691297698
АКЦИЯ! с 1.07 по 1.08.13 г.
СКИДКИ: На товары до **20%**
ПОДАРКИ:
1. Сертификат номиналом 300 000 рублей.
2. Дисконтная карта «-10%»
ЧИП
г. Молодечно, ул. Л. Толстого, д. 14 (маг. «Елена», около «Прод. рынка»)
8 (0176) 77-12-99
8 (044) 451-76-21
8 (029) 843-34-66
сайт: **MYCHIP.BY**

СПЕЦИАЛИЗИРОВАННАЯ ПРОДАЖА И РЕМОНТ
ШВЕЙНЫЕ МАШИНЫ, ОВЕРЛОКИ, ПАРОГЕНЕРАТОРЫ, КОМПЛЕКТУЮЩИЕ, ЗАПЧАСТИ, ИГЛЫ, НИТКИ, НОЖНИЦЫ
ИП Бітель И.И. УНП 600320450
МОЛОДЕЧНО, Ф.СКОРИНЫ, 10А
(80176) 757182, 764737, (8029) 3787377

Кандытарская фабрыка ААТ «КАНФА» запрашае на работу
ЭЛЕКТРАГАЗАЗВАРШЧЫКА
Аплата дастойная
Кант. тэл. **(8-0176) 73-02-36, (8-033) 383-69-29**
(тэлефанаваць у раб. дні з 8-00 да 17-00)
УНП 600136817

В **УЦ «Лидия»** Минского института управления, расположенного по адресу: Молодечненский р-н, 1,5 км от д.Петровщина Городокского с/с, требуются
- **Горничные**
  - среднее профессиональное образование или опыт работы по профилю не менее 3 лет
  - коммуникабельность
  - без вредных привычек (предложения курящих не рассматриваются)
- **Повара** с опытом работы
- **Бармен** с опытом работы

Доставка транспортом "Учебного центра "Лидия".
Тел. **(8-0176) 79-24-81, 79-24-75**
УНП 100687805

- **ТРУБЫ**
- **уголки**
- **швеллера**
- **арматуру**
- **листы**
- **сетка рабица**

ИЗГОТОВЛЕНИЕ МЕТАЛЛОКОНСТРУКЦИЙ. РЕЗКА. Доставка
с 13 июля работаем по субботам
г. Молодечно, ул. Рабочая, 8а
(0176) 75-19-82, 75-44-36 (факс)
(029) 196-90-23, 704-47-56
e-mail: metalkontrakt@tut.by
ООО «Молметаллконтракт» УНП 691398156

МЕТАЛЛОЧЕРЕПИЦА
ОНДУЛИН ВОДОСТОКИ
БИТУМНАЯ ЧЕРЕПИЦА
МЕТРОБОНД ТЕПЛОИЗОЛЯЦИЯ
ПРОФНАСТИЛ КРОВЕЛЬНЫЙ
ВСЕ ЭЛЕМЕНТЫ КРОВЛИ
Выезд, консультация, расчет, доставка, любая форма оплаты, чеки
WWW.ROOFER.BY E-mail: **intechnology@roofer.by**
Тел. **(8-029) 612-80-58, (8-029) 264-04-97.**
ИП Кривопапов М.В. УНП 191016319

МЕТАЛЛОПРОФИЛЬНАЯ ПРОИЗВОДСТВЕННАЯ КОМПАНИЯ
ВЕРТРАГИЯ
VERTRAGIA
МЕТАЛЛОЧЕРЕПИЦА типа "Монтеррей"
ВОДОСТОЧНЫЕ СИСТЕМЫ
ПРОФНАСТИЛ
ФАЛЬЦЕВАЯ КРОВЛЯ
СТРОПИЛЬНЫЕ СИСТЕМЫ
www.vertragia.by
РАСЧЕТ КРОВЛИ ПОД РАЗМЕР, ПОЛНАЯ КОМПЛЕКТАЦИЯ, БЕСПЛАТНАЯ КОНСУЛЬТАЦИЯ, ДОСТАВКА
Молодечно: (0176) 73-55-13, 73-79-42
Минск: (017) 298-38-04, 298-01-08
(029) 676-44-25
ЗАО "Вертрагия" УНП 101158209

открылся новый магазин климатической техники
- *кондиционеры*
- *вентиляторы*
- *обогреватели*

Центральная пл. торговые ряды пав.БРИЗ
тел. Вел **8-044-538-66-26** Мтс **8-029-506-02-33**
ИП Борейко С.Н. УНП 691590123

Заводу по изготовлению ЖБИ на постоянную и высокооплачиваемую работу
ТРЕБУЮТСЯ РАБОЧИЕ СЛЕДУЮЩИХ СПЕЦИАЛЬНОСТЕЙ:
ФОРМОВЩИКИ жби • **ОТДЕЛОЧНИКИ** жби
МАШИНИСТЫ крана (мостового, башенного)
СТРОПАЛЬЩИКИ • ЭЛЕКТРОСВАРЩИКИ
СЛЕСАРИ-РЕМОНТНИКИ
ЭЛЕКТРОМОНТЕРЫ по ремонту и обслуживанию электрооборудования
И ДРУГИЕ СПЕЦИАЛЬНОСТИ
ВОЗМОЖНО ОБУЧЕНИЕ НА РАБОЧЕМ МЕСТЕ
Полный социальный пакет
Для одиноких имеется общежитие. г. Минск, пр. Пушкина, 70
Тел.: (017) 204-02-54, 204-21-92, 8-029-379-25-17
ОП «Стройпрогресс» УНП 101243943

СУСЕДЗІ

Што перашкаджае беларусам ездзіць у Еўрасаюз без візы

Беларусь – адзіная з краін-удзельніц Усходняга партнёрства – ні на крок не прасунулася ў абмеркаванні пытання аб спрашчэнні візавага рэжыму з Еўрапейскім саюзам.

Якія "пернікі" для чыноўнікаў дапамогуць беларусам пазбавіцца ад візаў?

– Малдова ўжо знаходзіцца на фінальным этапе, трохі адстае Украіна. А Беларусь да гэтага часу не адказала на прапановы Еўрасаюза аб дыялогу, дасланыя яшчэ ў 2011 годзе, – канстатуе эксперт Беларускага інстытута стратэгічных даследаванняў (BISS) **Андрэй Елісееў**.

Адкрываць "заходні шлюз" не ў інтарэсах беларускага кіраўніцтва?

Пераадоленне візавага бар'ера – двухэтапны працэс. І спыніўся ён з-за таго, што паміж Беларуссю і Еўрасаюзам не заключаны дагаворы аб рэадмісіі (згодзе дзяржавы на прыём назад на сваю тэрыторыю сваіх грамадзян, якія падлягаюць дэпартацыі) і візавай фасілітацыі (спрашчэнні візавага рэжыму).

– Спачатку краіна падпісвае з Еўрасаюзам дагавор аб спрашчэнні візавага рэжыму, – тлумачыць старшы аналітык BISS **Дзяніс Мельянцоў**. – Гэта памяншае візавы збор з 60 да 35 еўра, палягчае саму працэдуру атрымання віз і пашырае катэгорыю грамадзян, якія могуць разлічваць на бясплатныя шматразовыя візы.

Другі этап – гэта калі ў рамках дыялогу аб бязвізавым рэжыме краіна выконвае план дзеянняў, прапанаваны ЕС, і гэта вядзе да поўнай адмены віз.

Чаму афіцыйны Мінск не адказвае на прапановы ЕС пачаць перамовы?

Адна з прычын – ЕС праводзіць санкцыйную палітыку, абмяжоўвае ўезд на сваю тэрыторыю беларускіх чыноўнікаў і ў той самы час разлічвае на кантакты з беларускім грамадствам.

– Беларускія ўлады не хочуць падыгрываць ЕС у такой сітуацыі і не адказваюць на яго запрашэнне, – лічыць Андрэй Елісееў.

Ёсць і ўнутрыпалітычныя прычыны.

– Некаторыя даследаванні паказваюць, што павелічэнне колькасці часу знаходжання ў ЕС павялічвае праеўрапейскія настроі сярод насельніцтва, што не зусім адпавядае палітычнаму парадку уладаў, – падкрэслівае Андрэй Елісееў.

Але больш за ўсё, на думку эксперта, беларуская ўлады асцерагаюцца, што дамова з Еўропай аб рэадмісіі абавяжа Беларусь прымаць нелегалаў.

Андрэй Елісееў лічыць гэтыя асцярогі моцна перабольшанымі:

– Напярэдадні падпісання аналагічнага пагаднення некаторыя палітыкі ва Украіне выказвалі апасенні пра тысячы нелегальных мігрантаў. Аднак на працягу 2011 года ва Украіну былі рэадмісіраваныя толькі 240 грамадзян трэціх краін, – адзначае эксперт.

Расія з 1 кастрычніка 2010 года да 29 сакавіка 2013 задаволіла толькі 26 хадайніцтваў аб рэадмісіі грамадзян трэціх краін.

Тысячы беларусаў хутка стануць у чаргу за расейскім грамадзянствам

У той жа час шараговыя беларусы хацелі б выдаткоўваць менш грошай, часу і нерваў, каб падарожнічаць у краіны Еўрасаюза. На пытанне аб асабістых чаканнях ад паляпшэння адносін Беларусі і ЕС 37,7% рэспандэнтаў у канцы 2009 года выбралі адказ "Каб беларусы змаглі свабодна ездзіць у еўрапейскія краіны на вучобу і працу".

Па прагнозах экспертаў, вельмі хутка можа быць падпісанае пагадненне па аблягчэнні візавага рэжыму Еўрасаюза і Расійскай Федэрацыі. Бакам засталося ўдакладніць тэхнічныя дэталі. Паралельна, як адзначае Андрэй Елісееў, расійскія органы разглядаюць пытанне радыкальнага спрашчэння ўмоў атрымання расійскага грамадзянства.

– Калі адпаведныя папраўкі ў расійскі Закон "Аб грамадзянстве" будуць прынятыя, то атрымаць яго грамадзянам іншых краін можна будзе на працягу паўгода. Можна меркаваць, што тысячы беларусаў чыста з рацыянальных меркаванняў могуць хлынуць за расейскім грамадзянствам, каб атрымаць магчымасць лёгка ездзіць у краіны ЕС, – прагназуе эксперт BISS.

Нямецкі эксперт: і больш не спатрэбяцца канферэнцыі па інвестыцыях

Асабліва настойваюць на спрашчэнні і наступнай адмене візавага рэжыму паміж Беларуссю і ЕС бізнесмены.

– Візавы бар'ер стрымлівае магчымасці дзелавога супрацоўніцтва. Яго ўхіленне – эканамічна выгадна і для беларускай дзяржавы, якая цяпер губляе грошы за кошт стрымлівання інвестыцый і турыстычных патокаў з заходніх краін, – перакананы **Уладзімір Карагін**, кіраўнік саюза юрыдычных асоб "Рэспубліканская канфедэрацыя прадпрымальніцтва".

Член праўлення нямецка-беларускага эканамічнага клуба **Гаральд Тэлеман** называе візу перажыткам мінулага. Ужо больш за дваццаць гадоў Гаральд жыве ў нашай краіне і мае тут свой бізнес.

– Віза – гэта вялікія страты для партнёраў беларускага бізнесу – маленькіх і сярэдніх прадпрыемстваў у Германіі. У іх няма лішняга сакратара, які б займаўся афармленнем такой вялікай колькасці папер, і часу, каб чакаць, пакуль будзе прынятае станоўчае рашэнне аб выдачы візы, – кажа нямецкі эксперт.

Ён заклікае беларускіх службоўцаў пасля адмены на месяц візавага рэжыму для заўзятараў Чэмпіянату свету па хакеі, які пройдзе ў Беларусі ў 2014 годзе, зрабіць яшчэ адзін рашучы крок – у аднабаковым парадку наогул адмяніць візы для замежнікаў.

Беларусь далёка адстала ад Украіны і Малдовы, якія ўжо пераадолелі этап спрашчэння візавага рэжыму. Зрэшты, такая ініцыятыва, як "Еўрапейскі дыялог аб мадэрнізацыі з Беларуссю", дае нашай краіне шанец скарыстацца досведам суседзяў.

– Падштурхнуць сам працэс перамоў па візавым пытанні "Дыялог аб мадэрнізацыі" наўрад ці зможа. Аднак эксперты могуць, вывучыўшы канкрэтны досвед іншых краін, прапанаваць свае рэкамендацыі па змяненні заканадаўства, падрыхтаваць "дарожныя карты" для чыноўнікаў. Хоць зусім не абавязкова, што гэтыя прапановы будуць запатрабаваныя на ўзроўні стасункаў афіцыйнага Мінска і Брусэля, – адзначае палітолаг Дзяніс Мельянцоў. – Усе тэхнічныя пытанні могуць вырашацца толькі пасля таго, як будзе дадзены палітычны старт.

Не перашкодзіла б і якаснае даследаванне, якое дазволіла б ацаніць эканамічны выгады для ЕС, лічыць старшы навуковы супрацоўнік па міграцыі і візавых пытаннях польскага Цэнтра ўсходніх даследаванняў **Марта Ярашэвіч**.

– Напрыклад, даследаванне аб тым, як малы памежны рух уплывае на эканоміку прыгранічных раёнаў Польшчы, паказала, што гэта дазваляе прыцягнуць толькі за адзін квартал два мільёны еўра, – распавядае эксперт. – Гэта няшмат для Польшчы, як для краіны, але вельмі адчувальна для прыгранічных раёнаў. І гэта важны аргумент для ЕС.

Замежныя эксперты прапануюць беларусам выкарыстоўваць і такі аргумент, як нізкі ўзровень адмоў у атрыманні віз, які лічыцца своеасаблівым крытэрыем бяспекі дзяржавы.

Сярод краін-суседзяў у беларусаў ён самы нізкі. У 2012 годзе працэнт адмоў беларусам склаў 0,5%, у той час у грамадзян Расіі – 0,98%, Украіны – 2,03%.

Мяч знаходзіцца на беларускім баку

– Сапраўды, маючы адбыцца чэмпіянат свету па хакеі – гэта стымул для таго, каб разарваць заганны візавы круг, – згаджаецца старшыня Савета дырэктараў грамадскага аб'яднання "Цэнтр сацыяльных інавацый" **Леанід Каліцэня**. На яго думку, гэта пытанне не вырашыць без грамадзянскай супольнасці.

– Шэнгенская візавая сістэма – досыць складаны збалансаваны механізм. Ён не здольны працаваць у інтарэсах аднаго адзіна ўзятай краіны, – падкрэслівае эксперт.

Таццяна АТРОШЧАНКА,
"Заўтра тваёй краіны".

Алена Мікульчык:

"Гатуючы старажытныя стравы, я пачала станавіцца гісторыкам"

"Усё так цесна звязана: і гістарычныя падзеі, і тое, што мы маем на стале кожны дзень", – кажа вядомы беларускі кулінарны эксперт Алена Мікульчык.

Менавіта дзякуючы вялікаму досведу ў беларускай кухні, яна можа распавесці, што было на стале Вітаўта і Янкі Купалы, што прывезла ў Беларусь Бона Сфорца і ў чым сакрэт прыгажосці беларусак.

– Захапленне кулінарыяй пачалося з дзіцячых гульняў?

– З продкаў. Мне пашчасціла: адной прабабцы было 102 гады, калі яна памерла, а другой – 92. І яны паспелі падзяліцца са мной сваім досведам, калі я была ўжо дарослай. Прабабуля, якой было 102 гады, мела вельмі ясны розум, нічога не блытала, расказвала пра рэцэпты, як наогул раней жылі. Яна жыла на Гомельшчыне, і я ўсё лета праводзіла там.

Дзеці ў вёсцы мала гуляюць, але шмат працуюць па гаспадарцы. Таму ведаю, як і масла білі, і як кароў пасвілі, і жаць умею. Ведаю песні, якія падчас жніва пяюць, праўда, сама не спяваю. Купалле святкавалі, і я шукала папараць-кветку. На жаль, пасля 1986 года не стала такіх гулянняў. Цяпер я рэдка езджу туды.

Калі я выйшла замуж, то аказалася, што радня майго мужа – прамыя нашчадкі баярыні Марозавай. Там такія рэцэпты! Там такія гісторыі! Тады і пачалося маё больш глыбокае захапленне гістарычнай кулінарыяй: я пачала метадычна збіраць рэцэпты менавіта старажытнай беларускай кухні. І працягваю займацца гэтым вось ужо 13 гадоў.

– Чым вызначаецца беларуская кухня сярод мноства іншых?

– Яна вельмі дыетычная і эканамічная. Я спецыяльна правяла эксперымент, калі рыхтавала сваю першую кнігу рэцэптаў беларускай старажытнай кухні. Да кожнага ж трэба фота, і ўсё гатавала сама. Гэта працягвалася дастаткова доўга, і я вельмі скрупулёзна падлічвала, колькі выдаткоўваю на ежу.

І на працэнтаў 30 я зэканоміла. Справа ў тым, што ў нашай традыцыйнай кухні вельмі простыя прадукты. Але кухня разнастайная, таму што часам гатаваць трэба ў некалькі крокаў, напрыклад, спачатку замачыць, потым падсушыць, а пасля зварыць.

– А іншыя кухні вас цікавяць?

– Так, я ведаю егіпецкую, італьянскую, тайскую, індыйскую. Вядома, што для нас яе трэба адаптаваць. Індыйская кухня такая вострая таму, што вострыя травы валодаюць бактэрыцыднымі ўласцівасцямі і забіваюць у прадуктах бактэрыі, якія асабліва актыўна распаўсюджваюцца ў спёку.

Мы сапраўдную індыйскую страву знянацку проста не зможам з'есці. Таму перад тым як запланаваць вандроўку ў Індыю, я пачала гатаваць і пакрысе ўсё больш дадаваць індыйскія стравы. Так варта рабіць, калі плануеце падарожжа ў краіну з вельмі адрознай культурай ад вашай.

– Раскажыце пра вашу сям'ю.

– Мой муж працуе праграмістам.

– Вы бачыце галоўны сэнс сваёй працы ў тым, каб адраджаць статус беларускай нацыі, а не толькі нацыянальнай ежы. Чаму гэта важна для вас?

– Мы часта захапляемся тым, як недзе добра. А што ёсць у нас, мы не ведаем. Бо каб ведаць нацыянальную кухню, трэба ведаць гісторыю. А ў нас ёсць столькі цікавага!

Для мяне беларускае не можа быць не важным, бо тут жылі і пахаваныя мае продкі.

У 90-я я думала па-іншаму. Я хацела знайсці лепшую краіну, у якой будзе хараша жыць. Хацелася кудысьці паехаць далёка-далёка. Пабачыла шмат розных краін і гарадоў і зразумела, што я люблю вяртацца дадому. Трэба павандраваць, папрацаваць, каб можна было параўнаць сваю радзіму.

– А якія вы заўважалі стэрэатыпы наконт Беларусі?

– Стэрэатыпы страшныя. Вельмі здзіўляюцца, калі бачаць, што ты добра выглядаеш, добра размаўляеш на ангельскай мове і пры гэтым з Беларусі. Ёсць сяброўка, якая баіцца ехаць у Беларусь, бо думае, што яе схопяць на мяжы. Я кажу, што баяцца няма чаго, але яна ўсё адно адмаўляецца.

Нядаўна пазнаёмілася з англічанінам, які ажаніўся з беларускай і пераязджае жыць сюды. У Англіі вялікае беспрацоўе. У нас, калі ты працуеш, то зарабіць можаш. Яму падабаецца нізкі кошт на праезд у транспарце, нізкі кошт аплаты за кватэру, натуральныя прадукты.

– Беларусь у самым цэнтры Еўропы, як гэта паўплывала на кухню?

– Беларуская кухня мае шмат страў, якія паходзяць з іншых нацыянальных кухняў. Па нашай зямлі прайшло шмат народаў, і многія пакінулі рэцэпты ў нашу кухню. Ёсць стравы з татарскай, расійскай, украінскай, нямецкай і італьянскай кухняў.

Італьянскае прыйшло дзякуючы каралеве Боне Сфорцы (16 стагоддзе). На беларускіх сталах з'явіліся аліўкі, цытрусавыя.

Беларуская кухня вызначаецца яшчэ тым, што яна вельмі старажытная – захавала стравы са старажытных часоў.

– Мы ядзім паганскія стравы і цяпер?

– Так, наша кухня такая кансерватыўная і таму старажытная. Пернік – вельмі старажытная паганская славянская страва, якую прыносілі богу Перуну. І толькі беларусы захавалі яе .

– Тое, што мы ядзім, уплывае на тое, як жывём, ці наадварот?

– На гэта пытанне можна паглядзець з двух бакоў. Нашы гісторыкі часам вось як жартуюць. Каб з'явілася Вялікае Княства Літоўскае такое, якім мы ведаем, яго жыхарамі павінны былі б быць ваяўнічыя людзі, захопнікі. Гісторыкі жартуюць, што беларусы былі такімі, бо ўжывалі шмат аўса, адсюль і ганарлівыя, нібы коні. Колькі паўстанняў было, калі Расійская імперыя падзяліла Рэч Паспалітую.

А ў 19 стагоддзі з'явілася бульба, у якой шмат крухмалу. Таму, з'еўшы бульбачкі, хочацца паспаць, якія тут ужо рэвалюцыі.

З пункту гледжання дыеталогіі вядома, ежа ўплывае на наша самаадчуванне.

– Што знікла ці чаго паменела на сталах беларусаў за апошнія 70 год?

– Багата страў. Савецкая ўлада вельмі папкрыўдзіла беларускую кухню сваёй нелюбоўю да прыватнай гаспадаркі. Таму значна паменела

Фота kulinariaplus.com.

Алена Мікульчык, беларускі кулінарны эксперт.

бараніны, перасталі гатаваць рэлігійныя стравы. Сталі бядней жыць, таму многія стравы зніклі.

– Чаму стравы, якім каля тысячы год, мы захавалі?

– Беларускую кухню можна падзяліць на перыяды: паганскі, час Вялікага Княства Літоўскага, Расійскай імперыі.

Для многіх краін характэрны падзел нацыянальных страў на тыя, якія ядуць багатыя, і тыя, што ядуць бедныя. І гэта сапраўды дзве розныя кухні, і стравы з часам забывалі. У Беларусі па-іншаму. Што ела шляхта, прыкладна тое ж елі і сяляне. Розніца толькі ў колькасці і якасці прадуктаў.

У Расіі ж тыя стравы, якія цяпер мы лічым нацыянальнымі, ці завезлі з-за мяжы, ці прыдумалі штучна. Тая ж гур'еўская каша, якая з'явілася ў 19 стагоддзі, – гэта не гістарычная страва. А ў нас захаваліся гістарычныя.

У савецкі перыяд шмат з'явілася страў з кухняў краін, што ўваходзілі ў СССР: кураня табака, хачапуры. І ў той жа час забывалі нашы старажытныя стравы.

– Але вы іх аднаўляеце. Якім чынам?

– Езджу ў экспедыцыі, калі пачую, што хтосьці ведае цікавыя стравы. У бібліятэках я перачытала ўсё, што можна было па беларускай кухні. Але каб пачаць разбірацца ў нацыянальнай кухні, мне спатрэбілася вывучыць гісторыю. Цяпер я ўяўляю, ці маглі пэўную страву гатаваць у пэўны час.

Калі я расказваю пра стравы, я расказваю і пра гісторыю Беларусі.

Але трэба ўлічваць: тое, што было смачна нашым продкам 500 год таму, нашым сучаснікам смачна не будзе. Таму многія стравы трэба адаптаваць.

Сялянская кухня сытная. Трэба добра есці, каб мець сілы працаваць. У нас быў вялікі працэнт шляхты – да 20 працэнтаў ад усяго насельніцтва, а ў Расіі не больш за пяць. І тэарэтычна любы шляхціц мог быць абраны каралём. Шляхціцы любілі гасцяваць адзін у аднаго. З таго часу дайшла прымаўка "пазыч, але на стол накрый". Калі прыходзілі госці, трэба было накрываць стол, а госці маглі быць, колькі хацелі. І можна было пазычаць штосьці, але гасцей нельга было не частаваць. Бо калі не праявіць належнай гасціннасці, маглі і пабіць.

Каралеўская кухня магла дазволіць сабе ўсё. У той час чалавек, які называў сябе кухарам, павінны быў умець гатаваць 12 страў з кілбасы. А каралеўскі кухар – да 24 страў.

– Можа, сакрэт прыгажосці беларускіх дзяўчат у дыетычнасці нацыянальнай кухні?

– У нашых суседзяў, у Расіі, заўсёды ідэалам прыгажосці была поўная жанчына. Калі некаторыя дзяўчаты не маглі ніяк набраць вагу, то лічылі сябе не прывабнымі. І каб хоць неяк гэта згладзіць, надзявалі па тры пары тоўстых ваўняных панчох.

На Беларусі залішняя паўната ніколі не была ў пашане. Ідэал прыгажосці – стройная дзяўчына са светлымі валасамі і блакітнымі вачыма.

– Раскажыце нам, якія яны, самыя што ні ёсць, беларускія дранікі?

– Яны з'явіліся крыху за 200 год таму, а беларускай кухні нашмат больш часу. Яны набылі статус галоўнай нацыянальнай ежы ў савецкі час, на мой погляд.

Беларусы даўно гатавалі аладкі ці пляскі з гарбуза, кабачкоў. Калі з'явілася бульба, не ведалі, як яе найлепш гатаваць. У той жа час з'явілася нямецкая кніга рэцэптаў. А Германія была першай краінай, якая пачала спажываць бульбу. Бо кайзер Вільгельм Другі загадаў, каб усе кухары гатавалі бульбу. Таму гэтая страва, падобная да аладак, так прыжылася.

Але бульба пачала расці паўсюль, чаму ў нас яна такая папулярная. Таму што на Беларусі вельмі спрыяльныя кліматычныя ўмовы для вырошчвання бульбы, у ёй атрымліваецца вельмі многа крухмалу, таму яна смачная. Калі рабіць дранікі з ірландскай ці кітайскай бульбы, яны атрымаюцца не такія смачныя.

– А адкуль у беларусаў такія спалучэнні, як агуркі з мёдам ці бульба з брусніцамі?

– Беларусы вельмі знаходлівыя. Змешвалі і глядзелі, што атрымаецца. Калі толькі з'явілася бульба, яе як незвычайны прадукт падавалі з цукрам, бо яго толькі пачалі выраблять у прамысловасці. Два дарагія прадукты спалучалі. Рыбу ў малацэ таксама гатуюць. Рачная рыба мае моцны пах. Але калі патушыць у малацэ, пах ціны знікае.

– Скажыце, што маглі падаваць на вяселлі ў Вітаўта?

– Абавязкова вялікую цалкам смажаную жывёліну, лася ці кабана. Фаршыраваць буйную жывёліну больш дробнымі пачалі пазней. Крамбамбулі яшчэ не было, але была медавуха. Аўсяны кісель быў абавязкова на ўсіх вяселлях. Авёс павінны закіснуць, потым яго працэджвалі і дадавалі мёд. Гэта была апошняя страва. Пернікі і мядовікі маглі быць. Мядовікі дасягалі паўтара метра ў даўжыню.

Відэльцаў не было. Елі рукамі, дапамагалі сабе нажом. Вітаўт піў са срэбнага кубка. Срэбра і дэзінфікавала крыху, і рэагавала з некаторымі атрутамі.

– А што мог есці ў дзяцінстве Янка Купала?

– Верашчаку, калдуны, кашы, бульбу, гарбузы, бліны, магла быць бабка.

– Якую старажытную страву можна гатаваць цяпер?

– Ягадную кулагу. Бяром якія ёсць ягады – маліну, брусніцы, рабіну, чарніцы, суніцы, парэчкі. Дзве часткі ягад заліваем адной часткай вады. Калі ягады пачынаюць разварвацца, дадаём некалькі лыжак жытняй мукі.

Ці інакш. Падсмажыць муку без масла, калі астыне, дадаць яе да ўзбітых у блэндары ягад і пасля праварыць. Цукар дадаць адразу, мёд – калі страва астыне.

Кулагу забараняла царква, бо гэта паганская страва.

Я вельмі хачу, каб беларускія стравы з'яўляліся на нашых сталах. Па першае, таму што мы беларусы. А па-другое, таму што гэта вельмі карысна для здароўя!

Зоя ХРУЦКАЯ
ripenie@yandex.by

Фота kulinariaplus.com.

На экскурсіі ў Мінску разам з дзецьмі са школы-інтэрната.

Фота kulinariaplus.com.

У Ашмянскай школе-інтэрнаце.

Фота kulinariaplus.com.

У Польшчы.

"Кулінарыя+" дапамагае дзецям вучыцца гатаваць

АШМЯНЫ. Алена Мікульчык пасля сустрэчы з кіраўніцтвам Ашмянскай школы-інтэрната вырашыла арганізаваць праект, які дапаможа выхаванцам навучыцца гатаваць.

На нашу сустрэчу Алена прыйшла з Галінай – выхаванкай ашмянскага дзіцячага дома, якая якраз гасціла ў кулінарнага эксперта.

– Усё здарылася выпадкова. Супрацоўнік Ашмянскай школы-інтэрната распавёў, што ў іх дзіцячым доме ёсць кухня, але ніхто там не гатуе ежу. Вось тады і нарадзілася ідэя стварыць праект "Кулінарыя+". Гэта адукацыйны праект, які ўжо доўжыцца два гады і мае абавязковы кулінарны складнік.

Першы год быў прысвечаны розным краінам. Мы камандай валанцёраў прыязджалі штомесяц, прэзентавалі пэўную культуру, яе традыцыі, прадстаўнікоў і абавязкова – страву. Сярод гэтых краін – Індыя, Кітай, Амерыка, Германія, Літва і іншыя.

Летась арганізавалі свята, прысвечанае 200-годдзю вайны з Напалеонам. Да нас далучыліся дзеці з Вілейкі. Паехалі на ваенна-гістарычную рэканструкцыю пераправы на Бярэзіну. А потым мы з дзецьмі пайшлі ў лес і над адкрытым вогнішчам смажылі сала з хлебам і гатавалі старажытны збіцень. У той жа час кавы і гарбаты не было, а пілі гэты напой.

Цікавай атрымалася праграма "бабулін дэсант". Сталыя жанчыны далучыліся да нас і павіншавалі выхаванцаў школы-інтэрната перад Новым годам.

Апошняя наша праграма была байкерская, падчас якой мы гатавалі брутальны суп шурпа.

У лютым праект стаў міжнародным – да нас прыехалі выхаванцы варшаўскага дома-інтэрната, для якіх мы зладзілі праграму.

ІНТЭРВ'Ю

Веславанне: ёсць поспехі і перспектывы

МЯДЗЕЛ. З інтэрв'ю даведаемся пра сённяшні дзень і перспектывы развіцця веславання ў Мядзеле.

Фота забяспечана Алесем ВЫСОЦКІМ.

Трэніроўка.

Гутарым са старшым трэнерам аддзялення веславання на байдарках і каноэ Мядзельскай СДЮШАР **Аляксандрам Карпеем**. Працуе ён у спартыўнай школе чвэрць стагоддзя.

– Колькі дзяцей зараз займаецца веславаннем у спартыўнай школе?

– У Мядзеле і ў аддзяленні школы ў Нарачы займаецца больш за 140 дзяцей.

– З якога ўзросту займаюцца?

– З дзесяці год і да таго часу, як скончаць агульнаадукацыйную школу.

– Якія якасці характару развівае веславанне?

– Напачатку многія дзеці як прыходзяць, то баяцца вады. Пачынаюць трэніравацца, возім іх у басейн, вучацца плаваць, і ў іх знікае страх перад вадой. Дзеці становяцца больш мэтанакіраванымі: ім трэба выйграваць, хочуць быць першымі. Ды і фізічна дужэюць. І, як і ў ва ўсіх відах спорту, развіваецца ўпэўненасць у сабе, больш дысцыплінаванымі становяцца.

– Бачу, і на канікулах яны трэніроўкі не кідаюць...

– Так. На базе нашай школы працуе спартыўна-аздараўленчы летнік з дзённым знаходжаннем. У першай змене было 40 чалавек, у другой – 60. Двойчы на дзень праводзім трэніроўкі па веславанні. Таксама кросы, плаванне, у паходы ходзяць.

– Якія дасягненні ўжо маеце ў гэтым сезоне?

– Напрыканцы мая на рэспубліканскай спартакіядзе ДЮСШ у Гомелі **Алена Карпей** і **Алена Лапцік** заваявалі срэбра на байдарцы-двойцы. Шэсць медалёў нашы выхаванцы прывезлі з першынства Беларусі па веславанні на байдарках і каноэ ў Брэсце. Тры медалі рознай вартасці заваяваў **Аляксей Талочка** на каноэ-адзіночцы і каноэ-чацвёрцы. **Юлія Захарэвіч** заваявала "срэбра" на каноэ-двойцы. **Аляксей Махніст** быў двойчы трэцім на каноэ-адзіночцы.

У пачатку ліпеня **Юлія Захарэвіч** стала другой на каноэ-двойцы на чэмпіянаце Беларусі. Выступілі нашы выхаванцы і на міжнародных спаборніцтвах.

У канцы чэрвеня **Аляксей Талочка** ў складзе каманды юнакоў (да 18 год) удзельнічаў у першынстве Еўропы ў Польшчы, дзе заняў сёмае месца на каноэ-адзіночцы.

– Якія сур'ёзныя спаборніцтвы наперадзе?

– Бліжэйшыя старты – 22 ліпеня ў Заслаўі. Гэта алімпійскія дні моладзі Мінскай вобласці і абласная спартакіяда ДЮСШ. Там будзе адбор для ўдзелу у рэспубліканскіх спаборніцтвах.

– А як на абласным і рэспубліканскім узроўнях выглядаюць мядзельскія весляры?

– Прывяду такую лічбу: у спісах членаў нацыянальных зборных розных складаў чатыры выхаванцы нашай школы. Для Мядзела, лічу, нядрэнна.

– А ці ёсць перспектывы надалей?

– Думаю, ёсць. Перспектывы найбольшыя ў малодшым узросце, бо канкурэнцыя там, дзяцей нямала займаецца. У гэтым навучальным годзе шмат іх прыйшло: бацькі самі прыводзяць, каб займаліся спортам, адрываліся ад камп'ютараў. І райвыканкам нам дапамагае: нядаўна закупілі дзве байдаркі і два каноэ, вёслы.

– Вы трэніруеце дзяцей у Мядзеле з 1988 года. Якія гады былі лепшыя для развіцця веславання?

– Лепшыя гады былі, калі пачынаў. Быў яшчэ Савецкі Саюз, лодкі не трэба было купляць, так размяркоўвалі. Не было камп'ютараў, шмат дзяцей прыходзіла, займалася. І ў апошнія гады стала лепш. Сталі лодкі купляць, зборы рабіць, дзяцей зацікаўліваць. Скажам, прызёры і чэмпіёны рэспублікі імянныя стыпендыі атрымліваюць, і ў райвыканкаме лепшых узнагароджваюць па выніках сезона.

Гутарыў Алесь ВЫСОЦКІ.

НАВІНЫ

Хет-трык Ягора Сямёнава забяспечыў перамогу

СМАРГОНЬ. Футбольны клуб "Смаргонь" 14 ліпеня правёў матч 13-га тура чэмпіянату Беларусі па футболе ў першай лізе. Смаргонцы ў гасцях разгромілі "Ліду" 4:1. Тройчы вызначыўся **Ягор Сямёнаў** (на 8-й, 27-й і 53-й хвілінах), а на 79-й хвіліне гол у вароты лідчан забіў Мікалай Рындзюк, паведамляе goals.by.

Гэта перамога дазволіла "Смаргоні" падняцца з восьмага месца на пятае.

Каманда з Чысці прапусціла пяць галоў

МАЛАДЗЕЧНА. У дзясятым туры чэмпіянату Мінскай вобласці па футболе 13 ліпеня "Маладзечна-ДЮСШ-4" дома атрымала буйную перамогу над камандай "Колас" (Чэрвеньскі раён) 5:0. "Забудова-2007" у гасцях прайграла ФК "Узда" 2:5. У турнірнай табліцы маладзечанцы засталіся трэцімі, каманда з Чысці – апошнімі.

"Вілія" зноў перамагла

ВІЛЕЙКА. У дзясятым туры чэмпіянату Мінскай вобласці па футболе 14 ліпеня вілейская "Вілія" заваявала тры ачкі ў Смалявічах. Аднайменны клуб віляйчане абыгралі з лікам 2:0. Гэта другая перамога каманды з Вілейкі запар. У турнірнай табліцы каманда паднялася яшчэ вышэй – на адзінаццатае месца.

Разгром за разгромам у чэмпіянаце па футболе

ВІЛЕЙКА. У суботу, 13 ліпеня, адбыліся дзве гульні трэцяга тура чэмпіянату раёна па футболе. І абедзве закончыліся разгромам. "Шылавічы" прайгралі дома камандзе "Першы Беларускі" 1:8. "Страла" (Вілейка) таксама буйна саступіла прадстаўнікам СВК "Чурлёны" 2:9. Пра гэта паведаміў старшыня Вілейскай раённай федэрацыі футбола **Ігар Шабан.**

Вызначылі лепшых турыстаў

ВІЛЕЙКА. З 12 па 14 ліпеня на беразе Вілейскага вадасховішча прайшоў раённы турыстычны злёт працоўнай моладзі памяці Віталя Кастэнкі. Удзельнічалі ў ім сем камандаў.

Змагаліся яны ў начным арыентаванні, спаборніцтвах па веславанні на каноэ, дартсе, перацягванні каната, перадольванні турыстычнай паласы. Таксама прайшлі конкурсы турысцкай песні і быту.

Перамагла каманда райкама прафсаюза работнікаў адукацыі і навукі, паведаміла галоўны спецыяліст аддзела ідэалагічнай работы, культуры і па справах моладзі **Вераніка Гайчук**. Другое месца заваявалі турысты з "Зеніт-БелОма", трэцяе – каманда раённага вузла электрасувязі.

Аддзел інфармацыі.

ФУТБОЛ. ДРУГАЯ ЛІГА

Асіповічы – Маладзечна-2013. Гульня скончылася з нулямі на табло

МАЛАДЗЕЧНА. У нядзелю, 14 ліпеня, адбыўся выязны матч па футболе. Ён прайшоў на стадыёне "Юнацтва" ў Асіповічах.

Гэта ўжо быў адзінаццаты тур чэмпіянату Беларусі ў другой лізе. На гасцявым полі ФК "Маладзечна-2013" згуляў унічыю з "Асіповічамі".

Пасля 11 тураў маладзечанская каманда знаходзіцца на адзінаццатым месцы з васьмю ачкамі.

На 29 хвіліне другога тайма маладзечанец **Юры Бугай** атрымаў жоўтую картку. У гульні па-ранейшаму не прымалі ўдзел паўабаронца **Віталь Макрыцкі** і нападаючы **Андрэй Шаблінскі**. Пакуль Макрыцкі на заробках, а Шаблінскі папраўляецца пасля траўмы.

Наступны матч адбудзецца ў нядзелю, 21 ліпеня. У госці да ФК "Маладзечна-2013" прыедзе дзяржынская "Лівадзія", якая знаходзіцца на шостым месцы ў турнірнай табліцы.

Вольга ЮРКЕВІЧ.

Турнірная табліца:

	Каманды	Г	В	Н	П	М	А
1.	Гомельчыгунтранс	9	8	1	0	24-5	25
2.	Нёман (Масты)	10	6	4	0	23-9	22
3.	Зорка-БДУ (Мінск)	10	5	4	1	16-7	19
4.	Жлобін	10	6	1	3	21-17	19
5.	Кобрын	10	5	1	4	20-21	16
6.	Лівадзія (Дзяржынск)	9	3	4	2	13-9	13
7.	Орша	11	3	3	4	19-14	12
8.	Баранавічы	9	3	3	3	14-15	12
9.	Асіповічы	10	2	4	4	6-11	10
10.	АЛФ-2007 (Мінск)	10	2	3	5	10-17	9
11.	**Маладзечна-2013**	**10**	**2**	**2**	**6**	**13-24**	**8**
12.	Партызан-МТЗ (Мінск)	10	1	4	5	7-16	7
13.	Віцебск-2	10	0	2	8	5-26	2

АДПАЧЫНАК

Нарач: купайцеся на абсталяваных пляжах

МЯДЗЕЛ. Працягваем цыкл матэрыялаў, прысвечаных Нарачанскаму краю. Сёння з намеснікам генеральнага дырэктара Нацыянальнага парку “Нарачанскі” па навуковай рабоце Валерыем Люштыкам пагаворым на актуальную для лета тэму: пра пляжы на возеры Нарач.

Даведаемся таксама пра тое, якая сітуацыя з цэркарыёзам – так званым “свербам купальшчыка”, калі пасля купання на скуры з’яўляюцца раздражненне і сверб.

– Колькі ўсяго пляжаў абсталявана на тэрыторыі курортнага пасёлка Нарач?

– Усяго шэсць пляжаў: санаторыяў “Белая Русь”, “Нарачанскі бераг”, “Нарач”, туркомплексу “Нарач”, “Спадарожнік” і самы вялікі – “Урлікі”.

Далей, за тэрыторыяй курортнага пасёлка, размешчаныя пляжы базы адпачынку “Чайка”, санаторыя “Жураўка”, НДЦ “Зубраня”, аўтакемпінгу “Нарач”, санаторыя “Сосны”.

Перад летнім сезонам было выдадзенае рашэнне райвыканкама, згодна з якім усе здраўніцы павінны так абсталяваць пляжы, каб там выконваліся як санітарна-гігіенічныя, так і прыродаахоўныя патрабаванні, рэкамендацыі навукоўцаў. Гэта як папярэджанні пра межы пляжа і забарону карміць птушак, так і касьба трыснягу, прыбіранне малюскаў, устаноўка душавых кабінак, пантонаў...

– Большасць з гэтых захадаў накіраваныя на прафілактыку цэркарыёзу. Патлумачце, што ж гэта такое?

– Цэркарыёз – з’ява, якую ў асобных людзей пасля купання выклікаюць лічынкі птушыных гельмінтаў – цэркарыяў. У месцах іх пранікнення скура становіцца чырвонай, з’яўляецца пачуццё смылення і свербу, неўзабаве з’яўляецца высыпка і пухіры. Праз некалькі дзён усе гэтыя сімптомы праходзяць без следу.

– Звернемся да недалёкай гісторыі. Калі на Нарачы пачалі змагацца з цэркарыёзам?

– Трэба ведаць, што па дадзеных Нацыянальнай акадэміі навук каля 500 вадаёмаў у Беларусі маюць такую праблему. Але найчасцей пра яе чутна ў адносінах Нарачы. Чаму? Бо тут і адпачывальнікаў больш, і асаблівасць возера адбіваецца: каб паплаваць на глыбіні, трэба прайсці ў сярэднім каля 100 метраў.

Супрацьстаяць гэтай праблеме ў пачатку 90-х год мінулага стагоддзя пачалі гігіеністы. Больш грунтоўныя рэкамендацыі навукоўцы Нацыянальнай акадэміі навук выдалі ў 2006 годзе. З таго часу Нацыянальны парк разам са здраўніцамі мусяць шчыльна працаваць па прафілактыцы цэркарыёзу пачынаючы з мая і да канца лета. Адпачывальнікі сталі больш ведаць пра гэту праблему: штогод выдаецца шмат памятак, якія распаўсюджваюцца па здраўніцах і ў эколага-асветніцкім цэнтры Нацыяльнага парку.

– Як у апошнія гады змяняецца сітуацыя з цэркарыёзам?

– Калі пачалі мэтанакіравана выконваць рэкамендацыі навукоўцаў, то сітуацыя ў курортнай зоне аказалася пад кантролем, нягледзячы на тое, што радыкальна вырашыць гэту праблему немагчыма. Да пачатку выканання рэкамендацый фіксавалі больш за 600 выпадкаў, калі адпачывальнікі звярталіся да медыкаў са скаргамі на цэркарыёз. А ў апошнія гады рэгіструецца каля 100 выпадкаў.

– І якія мерапрыемствы ў барацьбе з цэркарыёзам, лічыце, самыя эфектыўныя?

– Толькі ўсё ў комплексе даюць эфект. А самае эфектыўнае, на мой погляд, гэта ўстаноўка пантонаў. Яны рэзка змяншаюць магчымасць заражэння: адпачывальнікі не плёскаюцца на мелкаводдзі, адразу трапляюць у глыбакаводную зону. Гэта важна: бо найбольшая колькасць лічынак-цэркарыяў назіраецца на глыбіні да 60 сантыметраў.

– Ці шмат пляжаў у курортным пасёлку абсталяваны пантонамі?

– Амаль усе: няма пантона толькі на пляжы туркомплексу “Нарач”.

– Як выконваюцца рэкамендацыі па прафілактыцы распаўсюджвання цэркарыёзу?

– Сур’ёзны досвед маюць супрацоўнікі Мядзельскай ЖКГ па выдаленні расліннасці над вадой: зімой у рэкамендаваных месцах косяць трыснёг па лёдзе, летам – спецыяльнай касілкай. Гэта для таго, каб выключыць магчымасць гнездавання птушак. На мелкаводдзі кожны суб’ект гаспадарання павінен арганізаваць уборку малюскаў. Пры тэмпературы вады больш за 18 градусаў, іх павінны збіраць двойчы на тыдзень, калі вада праграваецца да 22 градусаў, то малюскаў павінны збіраць праз дзень. Супрацоўнікі Нацыянальнага парку адпуджваюць вадаплаўных птушак ад пляжаў, па спецыяльным дазволе Міністэрства прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя праводзіцца іх адстрэл у навуковых мэтах.

– Што ж параіце адпачывальнікам?

– Самае галоўнае – купацца на абсталяваных пляжах. Лепш купацца часцей і нядоўга, хвілін па пяць. І лепш акунацца ў ваду з пантонаў. Пасля выхаду з вады абавязкова трэба хутка абмыцца пад душам ці абцерціся сухім ручніком.

Гутарыў
Алесь ВЫСОЦКІ.

Фота Алеся ВЫСОЦКАГА.

На Нарачы лепш акунацца ў ваду з пантонаў.

Каментар у тэму:

У чэрвені да медыкаў лячэбных і санаторна-курортных устаноў з сімптомамі цэркарыёзу пасля купання ў Нарачы звярнуліся чатыры чалавекі. А за дзесяць дзён ліпеня зарэгістравана восем такіх выпадкаў. Пра гэта паведаміла загадчыца аддзела эпідэміялогіі раённага цэнтра гігіены і эпідэміялогіі **Святлана Несцярэнка**.

СУДОКУ

		4		6	5			
5							8	
	3		8	1			4	
6	4				9			7
				5				
8			4				5	3
	5			9	1		2	
	9							6
			3	2		4		

Запоўніце ўсе пустыя клеткі з дапамогай лічбаў ад 1 да 9 так, каб у кожным радку, слупку і кожным раёне (3х3) лічба ад 1 да 9 сустракалася толькі адзін раз.

2	8	4	9	6	5	7	3	1
5	1	9	7	4	3	6	8	2
7	3	6	8	1	2	5	4	9
6	4	5	2	3	9	8	1	7
9	7	3	1	5	8	2	6	4
8	2	1	4	7	6	9	5	3
4	5	7	6	9	1	3	2	8
3	9	2	5	8	4	1	7	6
1	6	8	3	2	7	4	9	5

РЭПЕРТУАР

Кінатэатр “Радзіма”, Маладзечна

ВЯЛІКАЯ ЗАЛА

Анімацыя, фэнтэзі “**Універсітэт монстраў**” (ЗША, 2013, да 12 гадоў прагляд у суправаджэнні бацькоў ці педагога)
19 ліпеня – у 19.00
20 ліпеня – у 13.00, 21.00
21 ліпеня – у 14.00, 19.00
22 ліпеня – у 21.00
23 ліпеня – у 19.00
24 ліпеня – у 16.00
25 ліпеня – у 19.00
Кошт білета – 22 000-25 000 рублёў

Экшн “**Чалавек са сталі**” 3D (США, 2013, да 14 гадоў прагляд у суправаджэнні бацькоў ці педагога)
20 ліпеня – у 15.00
24 ліпеня – у 18.00
25 ліпеня – у 16.00
Кошт білета – 35 000-40 000 рублёў

Фантастычны экшн “**Ціхаакіянскі рубеж**” 3D (ЗША, 2013, 2 серыі, для гледачоў, якім за 16)
19 ліпеня – у 16.00. 21.00
20 ліпеня – у 18.00
21 ліпеня – у 16.00, 21.00
22 ліпеня – у 18.00
23-25 ліпеня – у 21.00
Кошт білета – 40 000-45 000 рублёў

ЗАЛА ПАВЫШАНАЙ КАМФОРТНАСЦІ

Сямейны фільм, прыгоды “**Тэд Джонс і закінуты горад**” (Іспанія, 2012)
19 ліпеня – в 17.30
20, 21 ліпеня – в 15.30
Кошт білета – 15 000 рублёў

Баявік, трылер “**Тачка №19**” (ЗША, ЮАР, 2013)
19 ліпеня – в 19.30, 21.30
20, 21 ліпеня – в 17.30, 19.30, 21.30
22 ліпеня – в 21.30
Кошт білета – 25 000 рублёў

Трылер “**Канец свету**” (Іспанія, 2012)
23-25 ліпеня – в 19.30, 21.30
Кошт білета – 25 000 рублёў

Анімацыя “**Прыгоды Машы ў краіне Цудаў**” (Кітай, 2012)
23-25 ліпеня – в 17.30
Кошт білета – 15 000 рублёў

Тэл. для даведак: **8(0176) 77-15-92, 77-06-30.**

ГАРАСКОП (19-25 ЛІПЕНЯ)

Авен. Вельмі высокія прафесійныя нагрузкі, з-за гэтага застаецца мала часу на адпачынак, адсюль і пагаршэнне самаадчування. Збаўце тэмпы!

Блізняты. Ваша абаянне будзе прыцягваць многіх людзей. Таму калі вам сімпатычны нейкі чалавек, зрабіце першы крок.

Цялец. На працы могуць даць вельмі адказнае заданне. Пастарайцеся прыкласці як мага болей намаганняў, тады працу ацэняць.

Рак. Складайце планы асцярожна, нікога ў іх не пасвячайце, пакуль не будзеце цалкам упэўнены ў тым, што збіраецеся зрабіць. Рухайцеся да мэты не рыўкамі, а скачкамі і не пераадольвайце за адзін раз некалькі прыступак.

Леў. Перыяд надзеліць вас спакойнай упэўненасцю ў сабе, светлай галавой і камунікабельнасцю, што дапаможа вам быць ва ўсёй красе і завязаць карысныя знаёмствы.

Дзева. Для вас цяпер фінансы не спяваюць рамансаў, грошы будуць паступаць своечасова і ў патрэбнай колькасці. Можаце займацца вырашэннем любых пытанняў: вам удасца дабіцца свайго.

Шалі. Настаў час, калі можна прыняць вернае рашэнне і здабыць немалыя жыццёвыя даброты ці зрабіць памылку і страціць усё, чым вы даражылі. Крытычна адносіцеся не толькі да навакольных, але і да сябе.

Скарпіён. Ваш часовы “зыход у сябе” запатрабаваны для ўзнаўлення сіл і папаўнення запасаў энергіі. Але тлумачце гэта блізкім.

Стралец. Прыслухайцеся да сябе, бо вам у галаву прыйдуць цікавыя ідэі, якія і рэалізуюцца, толькі трохі пазней.

Казярог. У асабістых адносінах запануе гармонія, калі вы будзеце больш давяраць блізкім і прыслухоўвацца да іх меркавання. А ўпэўненасць у сваёй праваце цягне за сабой праблемы.

Вадалей. Перыяд патрабуе праявіць бескарыслівасць, высакароднасць, альтруізм. Узнагарода будзе шчодрай. А калі не зможаце справіцца з эгаізмам, чакайце суровага пакарання.

Рыбы. Калі вам удасца з гонарам вытрымаць удары лёсу, зоркі возьмуць вас пад сваю апеку і паклапоцяцца пра тое, каб далей складвалася ўсё ўдачна.

Марыя УРБАНОВІЧ.

ISSN 1991-7155

Рэгіянальная газета

Камент-эксперт

erh.by

Выкажы сваё меркаванне пра газету ці пра асобны артыкул, паслаўшы SMS-паведамленне на нумар **+375 (29) 67-68-420,** на e-mail **regionnews@rh.by** або пакінь каментар на **rh.by**

НАДВОР'Е

	Пятніца		Субота		Нядзеля		Панядзелак	
Мінск	+17 / +21		+13 / +16		+14 / +18		+13 / +14	
	735	→ 6	737	↘ 5	737	↘ 5	731	↘ 6
Вільня	+14 / +18		+11 / +16		+12 / +16		+12 / +13	
	744	→ 6	746	↘ 5	744	↘ 4	746	↘ 4

Тэмпература паветра	Воблачнасць ападкі	Усход, захад па Маладзечне
Ціск (мм рт. сл.)	Хуткасць ветра м/с	

Усход 5.06
Захад 21.31
Даўжыня дня 16.25

Усход 18.12
Захад 1.33
Квадра 2

20 ліпеня, субота

Горад			Ціск	Вецер
Віцебск	+12	+17	742	↘ 5
Гродна	+13	+20	746	↘ 5
Мінск	+14	+18	737	↘ 5
Магілёў	+12	+18	741	↘ 6
Брэст	+13	+19	748	↘ 6
Гомель	+17	+20	744	↘ 5

ПРЫКМЕТЫ

- 25 ліпеня – Прокл. "На Прокла поле ад расы прамокла".
- У беларусаў-каталікоў 25-га – Якуб. "Які Якуб да паўдня, такая да снежня зіма". Ліпень – макушка лета, снежань – шапка зімы.

Чытайце праз тыдзень:

- **Аляксандр Шушкевіч з Ілы ў свае 91 яшчэ ездзіць на зробленым ім трактары. Яго жыццёвую гісторыю чытайце праз тыдзень на старонках газеты.**

МІМАХОДЗЬ

Ніводны чалавек не заслугоўвае тваіх слёз, а тыя, хто заслугоўвае, не прымусяць цябе плакаць.

***

Толькі таму, што нехта не кахае цябе так, як табе хочацца, зусім не азначае, што ён не кахае цябе ўсёй душой.

***

Не прыкладай столькі намаганняў, усё самае лепшае здарэцца нечакана.

***

Я кахаю цябе не за тое, хто ты, а за тое, хто я, калі я з табой.

***

Заўсёды знойдуцца людзі, якія зробяць табе балюча. Трэба працягваць верыць людзям, проста быць трохі больш асцярожным.

***

Стань лепшым і сам зразумей, хто ты, перш чым сустрэнеш новага чалавека і будзеш спадзявацца, што ён цябе зразумее.

АДЗІН МОМАНТ З ЖЫЦЦЯ АСТРАЎЦА

Фота Юрыя ГОРАДА.

Замятаем сляды.

ЭКСПРЭС-АПЫТАННЕ Ў МАЛАДЗЕЧНЕ

Ці хацелі б вы, каб установы ў Маладзечне былі беларускамоўныя?

Тамара Панова, пенсіянерка:

– Канешне, трэба, каб былі беларускамоўныя ўстановы. Гэта павінны быць дзіцячыя садкі, школы. Раней так і было, напрыклад, у першай школе.

Ірына Часноўская, аддзелачніца:

– Я сама з Расіі, таму мовы не ведаю. Але мне хацелася, каб мае дзеці ведалі беларускую мову, бо яны нарадзіліся ў Беларусі. Кожны народ павінен шанаваць сваю мову, размаўляць на ёй. Шкада, што ў нашай краіне гэта не так.

Анатоль Кісель, майстар вытворчага навучання:

– Я не супраць такіх устаноў. Раней такімі ўстановамі былі школы. На сённяшні дзень не ведаю, ці засталіся яны. Для дарослых людзей гэта могуць быць клубы па інтарэсах.

Віктар Смірноў, намеснік дырэктара:

– Усё гэта трэба рабіць з дзіцячага садка, са школ. Але на гэта трэба згода бацькоў і іх жаданне, каб дзеці размаўлялі на беларускай мове. Пераломваць мову дарослых людзей надзвычай складана. Ды і рабіць гэтага не трэба.

Ларыса Яршэвіч, пенсіянерка:

– Я была б не супраць, каб усе размаўлялі па-беларуску. Сама жыла ў вёсцы, вывучала мову ў школе. Пазней прывіла любоў да роднага слова сваёй дачцэ, яна скончыла філфак па спецыяльнасці беларуская філалогія. Кожны народ павінен размаўляць на сваёй мове, і мы не выключэнне.

Уладзімір Сідаровіч, брыгадзір:

– У нас большасць кантактуе паміж сабой на рускай мове. Таму лічу, што беларуская не вытрымае такой канкурэнцыі. Але, калі б з'явіліся такія ўстановы, людзі б усё роўна разумелі адзін аднаго.

Надзея Чаеўская, пенсіянерка:

– Я ўжо не змагу размаўляць на беларускай мове, узрост не той. Але ўнукі імкнуцца размаўляць па-беларуску. Калі б стварылі такія ўстановы, было б вельмі добра.

Галіна СІНІЦА.

Папраўка

У папярэднім нумары дапушчаная недакладнасць. Апытанне таксама праводзілася ў Маладзечне.

Рэгіянальная газета

Выходзіць па пятніцах. Аб'ём 6 друкарскіх аркушаў фармату А2. Тыраж 6200 экз. Індэкс 63212 (індывідуальная падпіска), 632122 (ведамасная падпіска). Падпіска праводзіцца пастаянна ў паштовых аддзяленнях.
У розніцу – цана свабодная.
№ 29 (951) 19.07.2013.
Друкарня ТДА "Знамение", г. Мінск, вул. Каржанеўскага, 14.
Ліц. на права ажыццяўлення друкарскай дзейнасці №02330 /0150475 от 25.02.2009 г. Зак. 635. Падпісана ў друк у 10.00 18.07.2013.

Галоўны рэдактар Аляксандр Барысавіч МАНЦЭВІЧ.
Заснавальнікі: Аляксандр Манцэвіч, Ніна Манцэвіч.
Адрас рэдакцыі: 222310, Маладзечна, Вялікі Гасцінец, 68а.
Тэлефоны/факс: (0176) 769667, 747100, 753841 (рэклама).
E mail: regionnews@rh.by, reklama@rh.by http://rh.by
Разліковы рахунак №3012164030004
у ААТ "Банк БелВЭБ" аддзяленне ў Маладзечне, код 226,
атрымальнік ТАА "Рэдакцыя газеты "Рэгіянальная газета",
УНН 600288444.
Пасведчанне №731 ад 12.10.2009 г. Міністэрства інфармацыі РБ.